

Улар бир оила фарзандларидек аҳил ва иноқ яшади. Сиз чапдаги суратда кўриб турган Лилля Сагирова Тошкентдаги «Зенит» заводига 57-хунар-техника билми юртини тугаталаб келган. У қисқа муддат ичда шоғирд...

Ушларта Худоберлар тоғи ва ўзбек миллатига мансуб бўлсаларда бир мақсад, бир маслак йўлида меҳнат қилишади. Т. Каримов суратлари.

Жамиятимизда рўй бериб турган иқтисодий ҳамда маънавий ўзгаришлар, янгиликлар кишилар эътиборини тобора жалб қилмоқда ва ҳар турли мунозаралар, баҳсларга сабаб бўлмоқда. Шунингдек, шу кунларда босқичма-босқич бозор иқтисодиётига ўтишнинг муносабати билан баҳслар янада кескин тус олмақда. Кимлардир бунга хайрхоҳ, яна кимлардир бундан норозил. Жумҳуриятимиз аҳолиси ўртасида бозор иқтисодиётига ўтишда аниқлашловчиликлар сезилмоқда. Шу тарафдан биз озми-кўпми кишилар онгидан бозор иқтисодиёти ҳақида қандайдир фикрлар мундасира эканлигини билмиш мақсадида Тошкент тўқимачилик комбинатининг бир гуруҳ ишчиларини даврга таълим қилдик. Давра суҳбатда пердозиш фабрикаси электр бўлими ишчиси Сергей Калинин, электр бўлими устаси Бахтиёр Очлов, оқартирши корпуси электр бўлими электрчи Василлий Литвишко, тўқимачилар маданият саройи ҳисобчис Эркин Норкулов, ил йиғирув фабрикаси бош муҳандиси Мурод Салимов, ил йиғирув фабрикасининг эшик-калавалаш цехидан юк ташувчи Рустам Алланазаровлар қатнашди.

нинг фикрича, аввало халқимизнинг қонун-қондаларини билмаганликлари, деб ўйлайман. Шунинг учун ҳозир матбуот, ҳаво мажлаҳлари ва «Ойна жаҳон»да бериб берилаётган турли хил материаллар шов-шувларга сабаб бўлаётди. Бу айниқса биз тилга олаётган бозор иқтисодиётига боғлиқ...

ўтас аҳвол оғирлашди. Мана кооперативларнинг қарағи, ким шундай бўлади, деб ўйлаган эди. Бозор иқтисодиётида ҳам шундай шунингдек аҳвол рўй берса нима дейсиз? Мисол тариқасида ҳозир бозорга бирор бир кўйлакни сотгани олиб чиқинг, чайковчиларнинг ўзлари сизни миллицияга ушлаб беради. Бир сурув кўйлакнинг ичига битта бегонанин қўйсангиз шохлай бошлаганларидек, сизни тутиб беришади, шу билан орган ҳодимлари ҳам бир ишни дундиришаётгандек бўлиб кўринишади. Қани инсоф?! Назоратнинг бўлишидан кооперативчилар талтайиб кетишди-да! Назорат шу бўладиган бўлса бозор иқтисодиётига ўтас, бир томонда бой савдогарлар ҳузурда, бир томон...

рилса ишчиларнинг маоши ҳам 40-50 сўм кўтарилиши керак. Бусиз мумкин эмас. Рустам АЛЛАНАЗАРОВ: Хўп, ўша сиз айтган 40-50 сўм маош ҳам кўтарилади, аммо бундан бирор фойда чиқишига ишчи етмайди. Мен бозор иқтисодиёти кўтарилишига ишонмайман.

Эркин НОРКУЛОВ: Рустамжон, бозор иқтисодиётининг келажакни порлоқ. Шунинг учун ҳам порлоқки корхоналар, артеллар ўз мақсулотига ўзлари хўжайин, зарари ҳам, фойдаси ҳам ўзларининг қорондилари. Шундан кўришиб турибдики, корхоналар ва ҳар турли артеллар зарарларидан кўра ўз фойдаларини кўзлаб иш юритадилар. Улар фойда қилишлари учун сифатли, янада сифатли мақсулот ишлаб чиқаришлари керак бўлади, бўлмаса аро кўлда қолиб кетаверишади. Шунинг учун ҳам бизлар чет эл буюмларига ўзимиз.

Дилшод НЕЪМАТОВ: Юқорда Бахтиёр ака «Янгилик ҳаммаша ҳам осон бўлмаган» деб ўтдилар. Тўғри, лекин янгилик менингча унутилган эскилик бўлса керак. Бизлар шу давргага планнинг кетидан қувиб юрардик, қарабсизки қанча қувмаллик барибир ўзимиз камситиб келган хорижийликлардан анча ордда қолиб кетишимиз. Бугунчи, бугун яна янгилик деб эски бозор-ўчарга қайтаётимиз. Эркинжонга ўхшаб чет эл буюмларини мақтаётимиз. Хом ашё маскани бўлиб қолганлигимиз эса алам қилади. Ҳамма бало бизларнинг иш юритишни билмаслигимизда, бизларда бирор бир ишнинг кўзини биладиган чиқиб бойиб бошласа, дарров у кишини чўкиб ташлашади. Шундай одамларга йўл очиб берилмас экан, бозор иқтисодиётидан ҳеч нарсани кутиб бўлмайди. Қисқаси, иш бошқарши буюк санъат эканлигини унутиб қўйганмиз.

Бошқариладиган бозор иқтисодиёти бўсағасида

ТАНГЛИКДАН ҚУТУЛИШНИНГ ЯГОНА ЙЎЛИ

қурши дейишга тўғри, бугун эса бозор иқтисодиёти, эртага билмадими дима дейишаркин, шу билан бирор нима ўзгараётгани, қайтага кишиларнинг безовталиги ошмоқда.

де камбағал ишчилар озорда бўлишади. Бахтиёр ОЧИЛОВ: Бозор иқтисодиётининг ҳаммаини ҳар хил тушунамиз чоғи. Мен кинда кишлоқда бўлиб қайтдим. Бозорларни айландин, ишонмасам ҳали биз бозор иқтисодиётига ўтмай туриб нарх-наво осмонга чиқиб кетибди. 1 кило мол гўшти 6,5-7 сўм, қўй гўштининг бир килограмми 8-9 сўм. Мева-чеваини-ку айтайди қўя қолай. Чақанди. Ҳали биз бозор иқтисодиётига ўтмай туриб баҳо шунчага кўтарилди. Бахтиёр ўтас, қўшнинг бир килоси (молники) 9-10 сўмга чекиши тайин. Мурод ака ўтғри айтидилар, агар ҳукумат томонидан назорат қилинмас экан, аҳолимиз хароб бўлади.

Дилшод НЕЪМАТОВ: Юқорда Бахтиёр ака «Янгилик ҳаммаша ҳам осон бўлмаган» деб ўтдилар. Тўғри, лекин янгилик менингча унутилган эскилик бўлса керак. Бизлар шу давргага планнинг кетидан қувиб юрардик, қарабсизки қанча қувмаллик барибир ўзимиз камситиб келган хорижийликлардан анча ордда қолиб кетишимиз. Бугунчи, бугун яна янгилик деб эски бозор-ўчарга қайтаётимиз. Эркинжонга ўхшаб чет эл буюмларини мақтаётимиз. Хом ашё маскани бўлиб қолганлигимиз эса алам қилади. Ҳамма бало бизларнинг иш юритишни билмаслигимизда, бизларда бирор бир ишнинг кўзини биладиган чиқиб бойиб бошласа, дарров у кишини чўкиб ташлашади. Шундай одамларга йўл очиб берилмас экан, бозор иқтисодиётидан ҳеч нарсани кутиб бўлмайди. Қисқаси, иш бошқарши буюк санъат эканлигини унутиб қўйганмиз.

Бахтиёр ОЧИЛОВ: Тўғри, лекин ишловчиларини ҳам кўкка кўтариб бўлмайди. Кўпгина ишчилар лоқайд, ҳаттоки, оддий дастгоҳларига қимчиб қарамайдилар, меркисини-ку сўраб ўтирмаган. Фақат маош камроқ чириб қолса нолишини билдилар, холос.

Василлий ЛИТВИШКО: Албатта, бошқарувчи ишчи, ишчи бошқарувига боғлиқ, лекин бозор иқтисодиёти учун муҳими, бизларнинг жаҳон бозорига тўғрилик бўлган ўрнинидадир. Одамларнинг ташвишга тушеётгани ҳам бежиз эмасда ахир! Кунга кун фабрикамаиз савдо дўкончасида 15 тиндан сирагет сотишди. Узи узоқ турариб сарғайиб кетибди. Тарин уни 15 тиндан сотишди. Давлат нархи 12 тин экан, шу ерда ҳам юлгинлик қилишга тўғри. Бозор иқтисодиётига ўтишимиз тайин. Лекин бундай куплаққундузи ишчини ўтмай қолган мақсулот билан алдас, яна у кишини ишлиб қилиш мени кечиринг, бу одамларда нафрат туғиғусини ўйотганидан бошқа нарсаси эмас.

Бахтиёр ОЧИЛОВ: Ука, сизнинг бу гапларингиздан шу нарса маълум бўлдики, сиз жамиятимизда рўй бериётган ўзгаришларга бефарқ эмасиз. Инсон эрти эртанин кун билан ишмоғи керак. Бугун сиз бозор иқтисодиётига ўтишимизга нороз бўсангиз, демак эртага яна бошқа бир сисематимизга қўйилмайсиз. Бозор иқтисодиётига ўтишимиз керак. Чунки жамиятимизни танг аҳволдан кутқариш учун шундан бошқа йўл қолмади. Ажаб эмас, биз ҳам уч-тўрт йилдан сўнг худди Польшадагидек мўл-кўлчиликка эришсак.

Сергей КАЛИНИН: Ҳақ гап. Бозор иқтисодиётига ўтишимиз ўзи бўлмайди. Аввало чайковчиликка бархам бериш керак. Агар биз уларга тегишли жаза бермас эканмиз ҳаммаини чайковчи босиб кетади. Ва қарабсизки, бугун бошли мақсулотни хоҳлаган нархда сотади. Ким қийналади, сиз-у бизга ўшаганлар. Олай деса қиммат, бунинг устига олаётган маошида баракка йўқ. Сотиб олмай деса бола-чақа деганди. Уларни боқиб керак.

Бахтиёр ОЧИЛОВ: Бозор деганда ҳар бир дехқон ўзи етиштирган мақсулотини — у қовун, тарвузми, олма, узумми сотишга ҳақлидир. У атрофдагиларга қарайди, хўш, ён қўшисин бугун анжирнинг бир килосини қанчадан пуллаётди. Анжир дейлик 10 сўм, демак у ҳам анжан шу бағога сотади. Табиқинки, харидор эътироз билдирди. Бунинг бозор дейдилар. Хоҳласан олсан, хоҳласан йўқ. Менимча, биз тараққот бозор иқтисодиётига ўтишимиз керак. Тўғри, қийналагани аввалгига. Янгилик ҳаммаша ҳам осон бўлмаган. Секин-секин ҳаммаси изга тушади. Бунга имонимиз комил. Ҳукумат ҳам бозор иқтисодиётига ўтишимиз олдани муҳим қарорлар қабул қилишни тайин. Жумладан, нарх-наво кўта-

Бахтиёр ОЧИЛОВ: Бунда шундай иш юритишадик, беахтиёр ақангни ушлаб қолсан, киши. Мева-чевага нарх-наво тепадан белгиланади. Дейлик, бирорта жамоа хўжалигига сен фанон тонна мақсулот етиштирасан, унинг ҳар бир килоси фанон тийин бўлсин... Бундай тепадан нарх қўйишларга чек қўйиш пайти аллақачон етди. Энда жамоа хўжалиги ўзи етиштирган мақсулотларга ўзи хўжайинлик қилиши лозим. Нархни ҳам ўзи қўйсин. Россияга ўз мақсулотини сотмоқчимиз, марҳамат сотсин. Узи шартнома тусин. Шундагина ўзбекистоннинг саноатини ерда етиштирилган мақсулотлар сув текин кетишига бархам берилади.

Василлий ЛИТВИШКО: Ҳа, Польша бозор иқтисодиётига ўтиб кам бўлади. Уларда ҳозир мўл-кўлчилик. Биз эса ҳозир бозор иқтисодиётига ўтишга таййаргарлик қўраёламиз. Қийинчиликлар бўлиши табиий. Халққа аввало тушутириш керак, бунинг нимаини. Шундагина ҳукуматга осон бўлади.

Бахтиёр ОЧИЛОВ: Бизда шундай иш юритишадик, беахтиёр ақангни ушлаб қолсан, киши. Мева-чевага нарх-наво тепадан белгиланади. Дейлик, бирорта жамоа хўжалигига сен фанон тонна мақсулот етиштирасан, унинг ҳар бир килоси фанон тийин бўлсин... Бундай тепадан нарх қўйишларга чек қўйиш пайти аллақачон етди. Энда жамоа хўжалиги ўзи етиштирган мақсулотларга ўзи хўжайинлик қилиши лозим. Нархни ҳам ўзи қўйсин. Россияга ўз мақсулотини сотмоқчимиз, марҳамат сотсин. Узи шартнома тусин. Шундагина ўзбекистоннинг саноатини ерда етиштирилган мақсулотлар сув текин кетишига бархам берилади.

Мурод САЛИМОВ: Шундай дейсизу Бахтиёржон, лекин бозор иқтисодиётига

Бахтиёр ОЧИЛОВ: Бунда шундай иш юритишадик, беахтиёр ақангни ушлаб қолсан, киши. Мева-чевага нарх-наво тепадан белгиланади. Дейлик, бирорта жамоа хўжалигига сен фанон тонна мақсулот етиштирасан, унинг ҳар бир килоси фанон тийин бўлсин... Бундай тепадан нарх қўйишларга чек қўйиш пайти аллақачон етди. Энда жамоа хўжалиги ўзи етиштирган мақсулотларга ўзи хўжайинлик қилиши лозим. Нархни ҳам ўзи қўйсин. Россияга ўз мақсулотини сотмоқчимиз, марҳамат сотсин. Узи шартнома тусин. Шундагина ўзбекистоннинг саноатини ерда етиштирилган мақсулотлар сув текин кетишига бархам берилади.

Василлий ЛИТВИШКО: Ҳа, Польша бозор иқтисодиётига ўтиб кам бўлади. Уларда ҳозир мўл-кўлчилик. Биз эса ҳозир бозор иқтисодиётига ўтишга таййаргарлик қўраёламиз. Қийинчиликлар бўлиши табиий. Халққа аввало тушутириш керак, бунинг нимаини. Шундагина ҳукуматга осон бўлади.

Василлий ЛИТВИШКО: Албатта, бошқарувчи ишчи, ишчи бошқарувига боғлиқ, лекин бозор иқтисодиёти учун муҳими, бизларнинг жаҳон бозорига тўғрилик бўлган ўрнинидадир. Одамларнинг ташвишга тушеётгани ҳам бежиз эмасда ахир! Кунга кун фабрикамаиз савдо дўкончасида 15 тиндан сирагет сотишди. Узи узоқ турариб сарғайиб кетибди. Тарин уни 15 тиндан сотишди. Давлат нархи 12 тин экан, шу ерда ҳам юлгинлик қилишга тўғри. Бозор иқтисодиётига ўтишимиз тайин. Лекин бундай куплаққундузи ишчини ўтмай қолган мақсулот билан алдас, яна у кишини ишлиб қилиш мени кечиринг, бу одамларда нафрат туғиғусини ўйотганидан бошқа нарсаси эмас.

ЯРАТИЛГАН ИМТИЁЗЛАРДАН ФОЙДАЛАНЯПСИЗМИ?

© СССР Вазирлар кенгашининг уй-жой қуриш, томирча участкаларини қўлайтириш, аҳолининг озиқ-овқат мақсулотлари билан таъминланишини яхшилаш мақсадида қорамол сотиб олиш ва шунга ўхшаш дозарар масалаларни тезроқ ҳал этиш учун меҳнаткашларга моддий ёрдам қўриштириш ҳақидаги қарори ижобат бўла бошлаганига икки йилдан ошди. Бу хайрилик иш фақат қишлоқда эмас, шаҳарларда ҳам кенг қўлланилиши қўзда тутилган эди. Орадан ўтган вақт ичда имтиёзлардан фойдаланган қандайдир фойдаланяпсизми? Яқинда биз Собир Раҳимов район жағмарга бисотхонасида бўлдик. Бисотхонанинг аҳолига қарз бериш бўлимида кишилар гажаму. Кимдир ҳужжат топширипти, яна бири қандайдир ҳужжатлар зарурлиги ҳақида масалат олапти. Уларни суҳбатга тортамиз.

С. Раҳимов райониди аҳолининг асосий қисми ерли миллатга мансуб бўлиб, эски маҳаллалар кўп йиллар давомида ана бузилади, мана бузилади, деган овозлар турғайли дерири ремонт қилинмаган эди. Шаҳар бош режасига мувофиқ бу райондаги эски маҳаллаларнинг аксарияти бузилмасдан, ўз ҳолида сақланиб қолиниди. Шунинг учун ҳам, кишилар нураб, бузилишга келиб қолган уй ва деворларини, томларини қайта созиш учун давлатдан қарз олмақдалар. 10 йил муддатга қайтатиш шарти билан 3 минг сўмга қарз бўлишти.

чиқилди. Бироқ шартномага хилоф иш тутганлар учрамади. — Айримлар чек усули тўғрисида эътирозли фикрлар айтишляпти... — Юқоридан келган қўриқма бунга узоқ муддатли қарзинг бир қисмини чек усулида беришни қўллаган эдик. Бироқ у яхши натижа бермади. Масалан, уй қурмоқчи бўлган шахсга 5 минг сўмлик чек қорози бердик. Қурилиш материаллари базаларида нақд пулга керакли ашёларни топши мушкул пайтида сотувчилар чекин қабул қилмаётдилар. Шунинг учун ҳам дерири ҳамма чек қорозлари яна қайтариб олиниб, нақд пул билан аямлаштирилди. — Қисқа муддатли қарзлардан ҳам фойдаланишляпти? — Очиги, жуда камчилик фойдаланди. Қисқа муддатли қарз асосан нархи 1000 сўмдан ортиқ бўлган буюмларни сотиб олиш учун берилди. Қўнчилик мебель харид қилиш мақсадида бизга мурожаат этишган. 3 йил давомида тулаш шартин билан 2 минг сўмгача берилдиган қарз нақд пул эмас, чек ҳисобида бўлади. Мебеллар жуда тақчил бўлиб қолганлиги сабабли ҳам қарз олувчилар кўп эмас.

Бисотхона ҳодимлари меҳнатчилар учун яна бир қўлай усулни йўлга қўйишган. Маълумки, ҳозирги кунда қорхона ва ташкилотлар қишлоқ районларидан ишчи-хизматчилар учун дала-ҳовли акрибати олишляпти. Бундан қийналганлар, албатта, бисотхонадан қарз олишади. Ишчи-хизматчилар вақтларини кетказиб бисотхонага овера бўлмасликлари учун ўша ташкилотнинг ўзида давлатдан қарз олишляпти. Ушундан қарз эса ишчи-хизматчиларнинг олийк маошларини ўз қиссаларидан 3 минг сўмдан 5 минг сўмгача пул олиб, дала-ҳовли қуриятдилар. Уларга берилган пул бисотхона томонидан ташкилотга ўтказилди. Туланидиган қарз эса ишчи-хизматчиларнинг олийк маошларини олийк маошдан босиб қолиниди ва бисотхонага ўтказилди.

© Хулоса қилсак, хўш, бисотхона хизматидан ҳамма хабардорми, деган савол туғилди. Чунки айрим районларда бисотхонадан қарз олувчилар рўйхати тузилди, назорат остига олинган. Навбат кутиб эўрга қарз олиниб, деган гапларини эшитсан. Бу ерда эса унчиги қвартал учун ажратилган пул тулқил тақсимланди. Анжирроғи, пул сўраб арнза берилган кўп эмас. Ҳукумат жорий эгган бу имтиёздан эса ҳар бир фуқаро фойдаланиш ҳуқуқига эга-ку.

Маҳалладош

Биз — байналмилалчилармиз

Дўстлик байрами

ЎРТА Осиё кабеллар ишлаб чиқариш бирлашмасининг Маданият саройи тантанавор безатилган. Биродарлик ва байналмилал дўстлигини мадҳ этувчи куйлар қўшиқларга уланади. Қарнай-сурнай наволари кишиларни байрамга чорламайди.

Ажойиб тантананага Файзулла Хўжаев номидаги маҳалланинг кексалари, Қаҳрамон оналар, уруш қатнашчилари, илгор ишчилар, байналмилалчи жангчилар ташриф этишди. Маданият саройининг директори А. И. Базаева кечани очар экан, келганларни қўлаб шундай деди:

— Дўстлик сарҳад билмайди, миллат ҳам танламайди. Бугунги шодияни ана шу муқаддас туйғуга бағишлаганимиз бежиз эмас. Иштирок этаётганлар ўндан ортиқ миллат вакилларидан иборат. Дастуримиз ҳам шунга яраша, ранг-баранг қилиб танланган.

Маҳаллада байналмилал руҳдаги маросимларнинг ўтказилиши қандай яхши одат. Жумҳуриятимиздаги қийинчиликлар, иқтисодий тангликни бартараф этиш учун миллатлар ўртасида мустақам билрик зарур.

— Илчиларимизнинг асосий қисми шу маҳаллада истиқомат қилишади, — деди «Виктория» ширкати раиси

Н. Мостовой. — Бугунги шодияна ташаббускорларидан жуда мамнун бўлдим. Кишининг руҳи кўтарилади, қалби қувончга тўлади. Меҳмондўст ўзбек халқи орасида яшаётганимдан фахрланаман.

— Ен атрофдаги қўшнларим, рус, қозоқ, тожик ва яҳудийлардан иборат, — суҳбатга қўшилди Қаҳрамон она Назира Тошматова, — тўй ва маъракаларда доимо бирга бўламиз. Ҳеч ким тортиб четда турмайди. Биз оналар юртимиз доимо тинч, фарзандларимиз иноқ бўлишларини истаймиз.

Турли миллат вакиллари қатнашаётган давра қизигандан қизийди. Маданият саройининг дасталари хизматда. Гоҳ миллий, гоҳ қардош халқларнинг куй-қўшиқлари авьга чиқади.

Маросим янада қизиқарли ўтиши учун турли хил кўргазмалар ҳам ташкил этилган. Аиниқа маданият саройида фаолият кўрсатаётган ёш rassomлар тўрагани аъзолари томонидан ишланган ранг-баранг суратлар кўпчилигига маъқул тушди. Мавзулар асосан дўстликка бағишланган.

— Маҳалламизда 20 га яқин миллатга мансуб, беш мингдан ортиқ аҳоли яшайди, — деди маҳалла кўмитаси раиси Тулаган ана Нурмонов. — Илгари ҳам дўст-

лик, қардошлиқни улуғлайдиган кечалар, учрашувлар ташкил этганмиз. Бироқ бу галгиси аиниқа чиройли ўтди. Тантанани ташкил этган маданият саройи жамоасига, моддий жиҳатдан қўлаб-қувватлаган ва бош-қош бўлган Ўрта Осиё кабеллар ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарларига раҳмат. Ай-

ниқа уруш ва меҳнат кекчалари, Қаҳрамон оналарни эъзозлаб совғалар берилиши уларнинг кўнгилни тоғдек кўтариб юборди.

Шу кун мустақил ҳаётга қадам қўяётган икки ёшнинг ниқодан ўтказиш маросими ҳам бўлиб ўтди. Ҳаётда кўлаб ўғил-қизлар ўстирган, маҳалладаги обрўли кишилар

уларга бахт тилаб, оқ фотиҳа бердилар. «Маҳалланинг энг сарништа хонадония» танловда ҳайъат аъзолари Морозов кўчасидаги 19-уйни голиб деб топилди.

Тантана негача давом этди.

О. ШАМСИЕВ.

© СУРАТЛАРДА: дўстлик байрамидан лавҳалар.

ХУШХАБАРЛАР

Олтин тўй

С. РАҲИМОВ районидagi «Октябрь» 40 йиллиги маҳалласида яшовчи Абдулла ота Азизовнинг умр йўлдоши Жюрия ая билан турмуш қуришганига 50 йил тўлди. Шу муносабат билан бу таваррук хонадонга ўғил-қизлар ва яқин кишилар ташриф буюришди. Нуфузли доирада нишонланган тўйда маҳалла кўмитасининг раиси Тошпўлат Раҳматов маҳалла аҳли номидан табрик сўзи айтди.

Х. ПУЛАТОВ.

Мавзеда тўйхона

ЮНУСОБОД даҳасининг 19-мавзесида янги тўйхона иш бошлади. Бу ажойиб масканни маҳалла аҳли ҳашар йўли билан бунёд этди.

— Ҳозир тўйларни бемалол ўтказиш мумкин, — деди 15-уй кўмитасининг раиси

С. Эргашев. — Кейинчалик бу жойда ошхона, омборхона ва дам олиш хонаси қуришни мўлжаллаб турибмиз.

Яқинда ўғил уйлантирган Зиёвуддин Тоҳировлар она-си никоҳ кечасини шу тўйхонада ўтказишди.

З. ЗАЙНИДДИНОВ.

Янги новвойхона

Киров районидagi «Янги-арик» маҳалласи тобора обод бўлиб бормоқда. Ҳар йили янги-янги машинаш ва маданий хизмат нуқталари ишга туширилямоқда. Яқинда Иби Сино кўчасида барча қулайликларга эга бўлган новвойхонанинг очилгани фикримизнинг далилидир. Тошкент шаҳар матлубот қамияти маблаг ҳисобига бунёд этилган бу шохободада кунига 1100—1200 навадан оби новлар аҳоли дастурхонига тортиқ этиляпти.

Ўз мухбиримиз.

Тошкент шаҳар Совети доимий комиссияларида

САЙЁР ЙИҒИЛИШ

МАҲАЛЛА, уй кўмиталари ва жамоатчилик билан ишлаш доимий комиссиясининг 1-сайёр йиғилиши Куйбишев районидagi «Оққўрғон» маҳалласида ўтказилди. Томошагоҳга 29 та маҳалла раислари, фаол хотин-қизлар, шунингдек райондаги мутасадди ташкилотларнинг раҳбарлари йиғилдилар.

— Бугун бу жамоага ташриф буюрганамиз бежиз эмас, — деди комиссия раиси Ш. Темиров мажлисини очар экан. — Маҳаллаларда йиғилиб қолган муаммолар, уларни қал этиш йўллари бўйича фикр юртамиз.

Шундан сўнг нотиқ доимий комиссиянинг фаолияти ҳақида ахборот берди.

«Маҳалла» дастурининг ижроси районда қандай бажарилмоқда? Шу ҳақда район ободонлаштириш бошқармаси бошлигининг ўринбосари И. Купербег маъруза қилди. Унда таъкидлашча, кейинги пайтда 63 та маҳалла раислари ва котиблари учун ойлик маош тўлашга 85 мингга яқин маблағ ажратилган. Маҳалла кўмиталари идоралари таъмирланиб, зарур жиҳозлар билан таъминланяпти. Ҳозиргача сув шохобчаларини таъмирлаш 104, кўчаламзорлаштириш эса 100 фойзага бажарилган. Жойларда 12 минг метр узунликдаги канализация қувурлари ётқи-

зилди. Кўчалар асфальтланмоқда. Шунингдек, кўлаб ободонлаштириш ишлари бажарилляпти.

Шуни айтиш керак, «Маҳалла» дастури бўйича ижтимоий соҳадаги муаммолар қандай ҳал қилинаётгани, масалан, маҳаллада яшовчи фуқароларнинг фарзандлари боғча ёки мактаб билан таъминланиши ҳақида лом-ним дейилмади. Савол берган ўртоқлар ҳам тўлиқ жавоб ололмадилар. Очиги, маъруза кўпчилигини қониқтирмади. Шу боис уруш ва меҳнат кекчаси Э. Муҳамедов сўзга чиқиб, районда «Маҳалла» дастури бўйича олиб борилаётган ишларни қониқарсиз деб топилганини тақлиф қилди.

Шундан сўнг мунозаралар бошланиб кетди. Меҳнат кекчаси Бўри Мусавв, «Оққўрғон» маҳалла кўмитаси раисининг ўринбосари Б. Қосимов, 2-мавзеда яшовчи Р. Ҳайдаров, 99-мактаб директори К. Маъзумова ва бошқалар жойларда тўлланиб қолган муаммо ва камчиликлар ҳақида гапирди. Сайёр йиғилишида қатнашган район ва шаҳар Советининг депутатлари ҳам ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Тилга олинган камчиликларни бартараф этиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқишга келишиб олинди.

С. ШОДИЕВ.

«Осиё»нинг

Езги танаффусдан сўнг, «Осиё» модалар театри ўзининг навбатдаги янги мавсумини бошлади. Шу қисқа давр ичида ўттизга яқин турли нафис модалар яратилди. «Ташғоршвейбит» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ижодкор мутахассислари тайёрлаган янги либослар орасида шарқ миллий мижозига

янги мавсуми

мос келадиган модалар ҳам анчагина.

Ана шу янги модалар асосида «Осиё» театри янги театрлаштирилган сахнани ҳозирлади. Бу томоша чоғида модельерларнинг бу самарали ишлари намуналари билан яқиндан танишиш мумкин.

С. ОДИЛОВА.

БИЛДИРИШ

ТОШКЕНТ шаҳар маҳалла кўмиталарининг I Қурултойи шу йил, 20 октябрь кун, соат 10 да Навоий

номидаги ўзбек Давлат академик Катта театрининг биносида ўтказилади.

Депутатлар
фаолиятидан

**ЖАМОА АҲЛИ
МИННАТДОР**

ОКтябрь райондаги «Коммунист» маҳалласида инқилобдан илгари Саримсоқ-хўжа бой томонидан қурилган масжид Улуғ Ватан уруши йилларида гарбий районлардан кўчириб келтирилган кишиларга яшаш жойи қилиб берилган эди. Район Советининг депутаты Абдуваҳоб Еқубов ташаббуси билан бу ондалар учун барча қўлайликлари бўлган янги уйлар олиб берилди. Масжид биноси эса ижроқўм қарори билан маҳалла ихтиёрига берилди.

Маҳалла кўмитасининг раиси Н. Орифонов бошчилигида аҳоли кучи билан бино қайта таъмирланди. Ҳозир унинг бир қисмида кексалар ибодат қилмоқдалар. Қолган қисмида маданий-оқартув ишлари олиб борилди. Яна бир хонада маҳалла идиш-товоқлари саранжом сақланмоқда.

Депутат А. Еқубов шу кунларда маҳаллани газлаштириш ниятида юрибди.

М. НАБИХОНОВ.

**МАРҲАМАТ,
СУРАИВЕРНИНГ**

С. ҒАНИЕВА: Мен беш бола-ни боқиб катта қилдим. Айтингчи, неча ёшдан ва қанча иш стажини билан қариллик пенсияга чиқишим мумкин?

ЖАВОВ: Беш ва ундан ортиқ фараздин тарбиялаб, 4 ёшгача вояга етказган оналар қариллик пенсиясига 50 ёшга тулганларида, 15 йиллик иш стажини билан чиқадилар. Агар иш стажини 5 йилдан кам бўлмаса у ҳолда тулик бўлмаган иш стажини билан ҳам қариллик пенсиясига чиқишлари мумкин.

○

С. ТУРСУНОВ. Мен Афғонистонда байналмилал бурчимни ўтаганман. Ҳозир икки болам бор. Яқинда район Совети ижроия комитети томонидан тўра жой билан таъминландим. Хонадон ҳақи ва коммунал хизматлар учун неча фонд ҳақ тўлайман?

ЖАВОВ: Сиз бундай ҳақ тўлашдан овоз қилинаёсиз. Чунки жумҳуриятимиз Президентининг шу йил, 8 майда эълон қилинган Фармонида Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, байналмилалчи-жангчилар ва ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига ана шундай имтиёз берилган.

Коммунал хизматлар (сув таъминоти, газ, электр ва иссиқлик қувватлари) учун эса ҳақини Улуғ Ватан уруши ногиронларига мўлжалланган имтиёзлар бўйича тўлайсиз. Бу, демак ҳақнинг 50 фоизини ташкил этади.

А. ҲАСАНОВ,
хунушунос.

Маҳалланг—ота-онанг

**ЖАБРДИЙДАЛАРГА
ХАЙРИХОҲМИЗ**

МАҲАЛЛАМИЗДАГИ чойхонада ўтказилган умумий йиғилишда «Оқдарё» кўчасида содир бўлган ёнғин оқибатида зарар кўрган 9 та хонадонга ёрдам кўрсатиш масаласи муҳокама қилинди. Мажлисида райондаги 32 та маҳалла кўмиталарининг раислари, маҳаллалар ҳудудидagi ташкилотлар, райком ва райижроқўм раҳбарлари, шунингдек ёнғинда жабр кўрган хонадонларнинг аъзолари қатнашишди.

Йиғилишни Ҳамза район маҳаллалар ишани мувофиқлаштириш кенгашининг раиси Н. Ҳасанов кириш сўзи билан очди. Шундан сўнг район ижроия кўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Т. Турсунов қўнгилсиз воқеа содир бўлган кунни хонадонлари ёниб кетган ондалар тadbиркорлик билан, шоянчи тарзда давлат уйларига жойлаштирилгани ҳақида гапирди. Нотияқнинг таъкидлашча, жабр кўрганларга 29.500 сўмлик қурилиш материаллари ажратилган. Паспорт, уйнинг режаси ва бошқа ҳужжатлари қуйиб кетган кишиларга ҳам ёрдам кўрсатилган. Райижроқўм, район давлат суғуртаси идораси ҳамда ширкат томонидан 26.500 сўм ёрдам пули берилган.

Одамлар бошига мусибат тушганда маҳалладошлар ҳам қараб туришмади. «Янгибод» даҳасидаги «Донишманд», Ҳамза, Миршарофов каби 11 маҳалла аҳли 2063 сўм, марказий маҳаллалар бирлашмасидаги «Дўстлик», «Умид», «Бирлашган», Маъмур, «Невская», «Ғалабанинг 40 йиллиги» маҳаллаларидан 1270 сўм, районнинг 11

участкисидagi 15.16, 22.26, 30.33 маҳаллалардан 1252, сўм, «Бешнапа» маҳалла Оқдарё кўчасида яшаётганлардан 2000 сўмдан ортиқ пул йиғиб берилди.

Мажлисида қатнашган Жўрабек масжиди имом-хатиби Аҳмаджон Бобомуродов ва «Янгибод» масжиди имом-хатиби Фозилжон Убайдуллаев масжидларда йиғилган 700 сўм пул ва рўзгор буюмларини тоширишди. Ёнғиндан зарар кўрган ондалар номидан М. Аҳмедова, А. Мадалиевлар сўзга чиқиб, кўрсатилган ёрдам учун миннатдорчилик билдирдилар.

Узаро ёрдам, кўрсатилган меҳр-шафқат маҳалла фуқаролари бир-бирларига ҳамisha яноқ эканликлари, орадан мана шундай оқибат сира кетмаслигини яна бир бор намойиш этди.

М. РАСУЛОВ.

Юнусов номидаги маҳалла кўмитаси раисининг ўринбосари.

○ СУРАТЛАРДА: йиғилишдан лавҳалар; ёнғиндан зарар кўрган хонадонлар яна тикланмоқда.

Т. Каримов суратлари.

РЎЗНОМА ва ойнамаларга обунга қизғин давом этаётган шу кунларда муҳарририятимиз хатлар қутиси орқали кўплаб мактублар олиб турибмиз. Уларнинг мазмуни ранг-баранг. Аксарият хатларда жойларда ўз ечимини кутаётган муаммолар кўнучаклик билан тилга олинади.

«Луначарский кўчасининг «Ўлшан» маҳалласи жойлашган томонда почта идораси, «Иттифоқ» томонда эса омонат касса жойлашган эди, —

Бизга мактуб йўллабсиз

**ЕЧИМИНИ
КУТАЁТГАН
МУАММОЛАР**

деб бошлабди ўз хатини Куйбишев районидagi Шукур Бурхонов номли кўчада истиқомат қилувчи Ж. Тошпулатов. — Афсуски, бундан бир неча йил аввал омонат касса «Салом» чойхонасининг рўпаресидagi кўп қаватли уйга, почта идораси эса «Корасув» даҳасига кўчириб кетилди. Шундан бери омонат касса хизматидан фойдаланиш учун кўнчилик беш-олти километр йўл юриб, сарсон бўляпти. Бунинг устига аҳоли кўнчилиги туфайли бу ерда соатлаб навбат кутнишга тўри келади. Айниқса, Улуғ Ватан уруши ногиронлари ҳамда пенсионер қарияларга қийин бўляпти. Почта идорасининг аввали биноси таъмирланиб

яна ўз жойига кўчириб келинса жуда яхши бўларди. Аҳолининг талаби шу». Нима ҳам дердик. Уйлаймизки, Куйбишев ижроқўмидаги мутасадди ўртоклар 15, 16, 17, 18, 19, 20 ва 23-маҳаллаларда яшовчи 15-16 мингдан ортиқ аҳолининг талабини албатта инобатга олишсади.

«Сергели-2» маззасидаги 36-уйда яшовчи М. Раҳимова хонадонига барча қатори 1982 йилда ўтказиб берилган 58-28-50 номерли телефоннинг ҳеч қандай сабабсиз бошқасига алмаштирилганидан хунуб. У муҳарририятимизга йўллаган арзномасида телефон ҳақи ўз вақтида тўланиб, барча қондаларига риоя қилингани, шунга қарамай уй эгасидан бир оғиз сўрамасдан телефон номерини бошқа шахс номига ўтказиб юборишганидан нолийди. Ачинарлиси шундаки, алмаштирилган 57-51-75 номерли телефон бор-йўғи бир кун ишлаб, кейин умуман ўчиб қолган. Телефон тармоғидagi бундай тартибсизлик қачонгача давом этаркин, деб ўз мактубини тамомлабди муштариймиз.

Турмушимизда учраётган қийинчиликлар, ижтимоий соҳадаги муаммоларнинг ҳал этилиши кўп жиҳатдан район раҳбарларига боғлиқ. Шу билан бирга маҳалла кўмиталари, феоалар ҳам ўз кўч-ғайратларини аямасликлари зарур. Ташкилотчилик ва уюшқоқлик бўлмаган жамоаларда белгиланган режаларнинг битиши, турмуш тарзининг яхшилланиши ҳам қийин кечади.

Келган хатларни кўздан кеңирар эканмиз, бунга яна бир бор ишонч ҳосил қилдик. Муштарийларимиздан У. Аштаев, Р. Раҳимов, 1-гурӯҳ ногирони Юсупова ва бошқалар биздан ёрдам беришимизни сўрашган. Айнан барча қийнаётган масалалар бўйича ўша жойлардаги мутасадди раҳбарлар ва тегишли ташкилотларга мурожаат қилишса, улар шуғулланишса ўринли бўларди. Биз ҳам ўз навбатида қўлимиздан келган ёрдамимизни аямаямиз.

Ш. САЪДИЕВ.

Турмушда асқотади

МАСЛАҲАТЛАРИМИЗ

○ Эшикнинг ишдан чиққан бекитгич сурилмасини ўз кучимиз билан тузатишимиз мумкин. Диаметри 15 миллиметр бўлган резина ичак ёки бир бўлак юмшоқ резина билан ригель ва сурилма қобйга ўртасидаги пружинани алмаштира сўлади.

○ Эски пиймаларни ташлаб юборишга шоянманг. Улардан уйда қийнайдиган шиппақлар тиксиб олиш мумкин. Бунинг учун аввал қозогадан андоза қирқилади. Оёқ қийми кўримлироқ бўлсин десангиз, унинг деталларини узун чоклар билан чоклаб олинг. Бунинг учун оёқни рангли йўғон иплардан фойдаланилади.

○ Холодильник сиртининг янгилигини қандай тиклаш мумкин? Қуйидаги биркиманга тавёрланг: 50 грамм тиш порошоғи ва 20-25 грамм новшадил спирти. Шу биркима шимдирилган қозоқда ўша сиртинг артинг. Холодильникнинг юзаси яна олднингисидек ялтирайди.

○ Иситиш радиаторларини чапдан тозалашда чапютгич (пилеос) комплектга кирувчи пуркагич ёрдамидан фойдаланиш мумкин. Ифлосланган сувни йиғиб олиш учун радиатор тагига латта қўйилган ҳолда сув ва ҳаво аралашмаси пуркалади.

М. ҲАНИМОВ тайёрлаган.

Қадрининг билса қирқ йил эгил.

Хаёқ мақоли.

АЕЛЛАРНИ кўпича чиройли гуларга ўхшатамиз. Дарҳақиқат, улар бўлган жойда нафосат, гўзаллик, файзу-фароғат бор. Аёл киши ташриф буюрган хонадонда севиғ ва севиғч ҳам барқ уради.

Ҳали тонг ёришмасданоқ уй соҳибаси ёки келинчақ шошиб ҳовлига тушиб, кўлига челақ олиб, сўпурги ушлайди. Қарабсизки, кўп вақт ўтмай, теварак-атроф чиннидек топ-тоза бўлиб қолади. Бу орада чой кўяди. Қайнота-қайнонасига, болаларига эрталабки нонушта ҳозирлайди. Оила аъзоларини ишга, ўқишга кузатади, ўзи ҳам давлат юмушига отланади. Ишдан хориб-толб келишига қарамай, яна мўлжалдаги кундалик уй-рўзгор ишларини бажаришга киришади. Қаранг, бир аёлнинг бошида қанча ташвиш.

Ҳўш, эркакларчи? Рўзгорга мазмурчилик, болалар тарбиясига мазмун, хонадонга қут-баракка олиб кирувчи эркакларимизга кўп нарса боғлиқ. Оила посбонининг олуҳиматлигини билган, беихтиёр қани энди ҳамма ҳам унга ўхшаса дегинг келади. Ҳаётда эса кўпича акиси бўлади.

Одатда, эркакларимиз ишдан кейин уйда бир даста рўзнома-мажалаларни ўқишга тушадилар. Баъзан аёлларга осон тўти «кишимини дазмоллабмасан, фалон кишини қилмабсан ёки нарсаларини қаерга

кўйгансан», деб умр йўлдошининг асабига тегиб, шоширишади. Айтгани жо-бажо бўлмаса муштиллар аёлни ҳақоратлайдиганлар ҳам бор.

Аёлларга осонми? Очқинини айтганда онлада рўзгор юмушлари асосан улар зиммасида. Давлат хизматидан вақт орттириб кир ювади, болаларга қарайди. Ҳатто дам олиш кунлари

либ: «Хотинни нега олгансан, ўзи!», «Утм, тайёрлаб келади» сингари пичинг гапларни айтиб, ғашингга тегувчилар ҳам топилади.

Менимча, эркак киши рафиқасига қарашиб юборса асакаси кетмайди. Жилла бўлмаса болаларни овутиб турниш ҳам аёлга ёрдам-ку. Яқин танишларимдан Зикир, Мирза, Соли-

кетди. «Юр чойхонага, бироз суҳ батлашамиз», дейди. Ош бўлса уйда пилашамти, бошқа кун чикқарман дегандим, хотинимнинг олдида қайдаки бўлмагур гапларни айтиди. Мана, ўзинг кўриб турибсан, болалар ёш, хотиним оғир оёқли. Бироз қарашиб юбормасан бўлмайди.

Мен жуда тўғри қилгансан, хафа бўлма, деб танишимнинг кўнглини кўтардим. Бошқа бир хонадонда бўлганим эсимда. Мезбон кири юваётган умр йўлдошига иш буюра бошлади: «Дастурхон ёзи», «Чой кўй», «Овқатга уни». Бечора аёлнинг қилаётган ишини ташлаб дам ёш боласига қараб, дам қозон-товоққа уринишдан хижолат бўлиб, ўрнимдан кўзгалишдан бўлак иложим қолмади. Эри эса, ҳатто рўпарасида турган дастурхонни ёзиб нон кўйишга, тайёр газда қайнаб турган чойни дамлашга эриниб, ҳадеб хотинини қис-тарди. Шу ҳам инсофданми, ахир?! Ғамхўрлик эркакларга жуда ярашади. Уйда аёлларнинг бажарадиган юмушларнинг зарогини бўлса-да, урганиб олсалар ҳеч зарар қилмайди. Аёлга меҳр берсак, уни ардоқласак, эъзолааск оила осойишталиги, бир-биримизнинг узоқ умр кўришимизни таъминлаган бўламиз. Қолаверса, уларни асраб-авайлаш муҳаббатимизнинг рамзидир.

А. ИСАЖОНОВ,
Тошкент районидagi 14-мактаб
ўқитувчиси.

Кўпнинг кенгашига

ЭҲ, СИЗ ЭРКАКЛАР!

уй йиғиштиради, меҳмон кутади, керак бўлса икки-уч маҳал овқат пиширади. Ердам берадиган эркаклар эса жуда оз. Пазандлик ҳам бир фазилат дейди, халқимиз. Шундай экан, нима учун эркаклар уйда таом пиширишни ўзларига эп кўрмайдилар? Еки билишмайди? Билишади. Фақат кунт, хафсала ва бердос керак, бунга. Яна бир томони, гоҳо уйда овқат пишираётганини кўриб қо-

жон, Эркинларни яхши биламан. Ҳаммалари онлали, оёқ-кўли чаққон. Уйда, тўй ёки йиғинларда турли хил таомларни пиширишаверади. Одамлардан доим раҳмат эшитиладилар.

Яқинда бир иш билан танишим-никига борсам у айвонда хомуш ўтирибди. Сабабини суриштирдим.

— Э нимасини айтасан, хозиргина ишдан келиб ўтирибман, — деди у.— Анави Турсун таъбирини хира қилиб

Танишинг: тўйбоши

ИПАКДЕК МУЛОЙИМ

ТОЖИХОН аяни тўйларда бош бўлиб, елиб-югуриб юрганини кўп кўрганам. Нуроний онахоннинг нимасидир, ширин тиллими, балки хушфелигидир уни одамларга яқин қилиб қўйган. Маҳаллада Минавар Ортиқова келин олганда, Нортоқи Қодирова қиз чиқарганда, Комилжон Иброҳимов ўғил уйлантирганда қудалар ўртасида бўладиган эскича олди-бердиларга чек қўяди, тўйбоши сифатида исрофгарчиликларга йўл қўймади.

— Қайнона билан келиннинг тупроғи бир ердан оллинади, — деди Тожихон ая. — «Доно бўлса онаси, қобил бўлар боласи», деган нақл бор. Қайнона болам-бўтам қилса келин ҳам парвона бўлади. Бундай хонадондан қут-баракка аринмайди.

— Баъзи онлалардаги келишмовчиликларини ҳал этиб тураркансиз...

— Тўғри. Аёл қалби доимо пахтадек юмшоқ, ипақдек майин бўлиши керак. Ана шу жиҳат эр-хотинни муросага келтиришида қўл келади. Менимча энг муҳими, ўртадан ҳурмат кетмаслиги керак. Одам темир эмас, иродасига бўйсунмай қоладиган кезлар ҳам бўлади. Айнақса эркак кишининг гапи-

га аёл терс жавоб қайтарганида ёки хўнаёт аралашса. Эрик уйда ушлаб турадиган нарса бу аёлнинг назокати. Яхши хотин «Терини ултон, эрини султон» қилади, деган нақл бежиз айтилмаган.

— Қизлар тарбияси тўғрисида ҳам бир оғиз гапирсангиз.

— Ниҳат ва тилгагим: қиз болар арзанда эмас, пазанда бўлиб ўссин. Қани энди уларнинг ҳаммаси ширинсухан бўлишса. Улар тарбияси аввало биз, катталарга боғлиқ.

Сергелк районидagi «Чоштепа» маҳалласида истиқомат қилаётган Тожихон ая Норҳўзаевнинг хонадонда доимо осойишталик, сарангом-сарншталик ҳукмрон. Сулувдек келин Дилфузaxon қайнонасини ўтказишга жой тополмайди. Маҳмуджон, Фаррухжон, Шухратжон, Гўзалхон каби неваралар эса атрофиди парвона.

С. МУҲАММАДЖОНОВ.

СУРАТДА: Тожихон ая невараларига боғлиқ.

Умрбоқий меросимиз

ШИННИ ҚОЗОН

ЕШЛИҚДАН шинини хуш кўраман. Бир кун «Қатортут» маҳалласидagi буваимизга борсак, тоғораларга солиб кўйилган туғларни икки қўллари билан эзаяптилар. Бувим эса, донада сувини силқитиб, бошқа идишга қўйиб билан машғул эдилар. Ойим: «Ана, ҳадемай шинини хўрлик қиламиз», деб мени севиштирдилар.

Қозоннинг оғзи қипча, пасти қисми кенг эди. Бир ченкада ўзига мос тувоғи ҳам турарди. Ҳатто майда, нимжизмадор, чиройли бўртма нақшларини бор. Бироздан сўнг шинини ҳам тайёр бўлди. Сопол пиллага тўлдириб, дастурхонга қўйишди. Сап-сарик, худди асалнинг ўзгисини. Нон ботириб роса едим.

Бувам пиширилган шинини сопол хумчаларга қўйиб, қопқонини ёпиб қўярдилар. «Ана, бўёғи қишга. Келганинда яна шинини хўрлик қиллаверсан», дердилар менига қараб.

Ҳайрон эдим. Буваимларини қачон борсам, дастурхонда шинини. Фақат тутданмас, узум, қовун, тарвузинидан ҳам сероб эди. Шафтоли, ноқ, қоңилар, майиз, ёнғоқ, данак мағиз, туршак, жийдалар, кунжут, тут хольваларини айтмай-сизми.

Йиллар ўтди. У даврдаги ҳаётин хозирги ёшларнинг кўпчилиги билишмайди. Яхшиям музейлар бор. Ота-боболаримиз меросидан хабардор қилиб турибми. Пойтахтдаги «Бекобод» маҳалласида яшовчи Мелибек ана Алимов мен билан суҳбатлашганда миллий маданиятимиз ҳақида куюниб, шундай деди:

— Эсилгина, хонадонимизда қанчадан-қанча буюмлар, масалан каттақон норин қозон, даштўй, кашкул, мис қозон, чойғум, патнис, обдаста, сопол хум, хумча, тўғича ниҳоятда кўп эди. Замонавий рўзгор буюмлари кўпайиб буларнинг нима нерағи бор, деб ташлаб юборибмиз-а. Ҳеч бўлмаса, музейга топширсак бўларкан.

Музейларни томоша қилиб «Қанд об» деб аталувчи шинни қозонни учратдим. Назаримда қандайдир сабабларга кўра буваимнинг йўқолиб кетган шинни қозонини ҳам шу даргоҳлардан бирида кўргандайман. Нима учун шинни қозон соф мисдан яратилган? Сабаби оддий: шинни юқори ҳароратда пишади. Мис тез қизийди-ю, тез совиб қолмайди. Шинни бир меъёрга қайнайверади. Шираси Янгилиб, чинаман асалга ўхшаб қолади. Мурабага нисбатан бу ширинлик ҳар томонлама фойдали. Қишин-ёзини шамоллашдан сақлаб, дармонсизга қуват бағишлайди.

М. РАМАЗОНОВ.

Хурматли Донобува! Мен «Кўкча» маҳалласининг «Кўрғонча» кўчасида яшайман. Икки ўғлим бор. Ҳар иккови ҳам армия хизматидан қайтиб келди. Бирини десант, бирини чизмачилик ихтисоси бўйича раҳматномага эга. Бу менинг оналик бахти.

Хоналаримиз камлиги туфайли, болаларни уйлантириш шароити йўқлигини мошомизга қурилиш жиҳозлари сотиб олиб қўя бошладик. Бун-

ҚўШНИМ МЕНИ КЕЧИРАРМИКАН?

дан қўшнилариимиз ҳам хурсанд бўлишди. Улар: «Тўй қилар экансиз-да, иморат битгандан кейин», деб кўнглимини кўтардилар. Уйимизнинг орқа томонида яшовчи қўшним эса «Жуда яхши бўлибди, ошхона-мизнинг орқасига баландроқ қилиб иморат солаверинглар», деди. Мен ва ўғилларим бундай сўзлардан бошимиз осмонга етиб, шу йил июнь ойида иморат қўра бошладик. Қурилишни бошлашдан олдин:

— Қани фотиҳа беринг, — деб қўшнимизни чақириб, расм-русига кўра «оқлиғ» бердим. У киши «Буюрсин, тўйлар бўлсин», деб чиқиб кет-

дилар. Шундан кейин касалхонага тушган эканлар, биз билмай қолибмиз. Бир кунни уйга келганлариде эшикнинг тирқишидан қараб:

— Оббо, жуда баланд бўлиб кетибди, бу нимаси, — деб асаблари бузилди.

Шундан кейин катта ўғиллари бизникига чиқиб, деди:

— Раъно опа, дадам энди бу ёғини пастроқ қилишсин, баланд бўлиб кетибди, — деб айтиб кетдилар.

Очиги, қўшним ўз сўзидан қайтгани учун жуда хафа бўлдим. Орадан бир қанча вақт ўтгач, у касалхонадан қайтиб келиб: «Инсоф борми, сизлар-

да!» — дея койиб берди.

— Амаки, ошхонаимизнинг орқасига ахир, фақат бироз баланд бўляпти, — деб ялиндим, илтимос қилдим. Охири маҳалла кўмитаси раисини олиб келдилар. Менинг юрагим сиқилди, ўғилларимнинг ҳам кайфияти бузилди. «Майли кўраимиз, идорага чиқарсизлар», деди маҳалла кўмитасининг раиси насихат қилиб. Маҳалланинг отахонлари танбех беришганим, билмадим, кейинги пайтда амванининг шаштлари анча тушиб қолди. Уртадаги салом-алиқни йиғиштириб қўйдик.

Азиз Донобува! Наҳотки 30

йиллик қўшничилигимизга шу арзиманган воқеа сабабли пур этган бўлса. Иноқ қўшнимнинг аҳволи «битта синчу, иккита гишт экан-да», деб ҳайрон қоламан.

Бу ҳам майли, яқинда у кишининг умр йўлдоши касалхонада бир ой ётиб келди. Бирроқ кўриб чиққич учун бир неча марта ҳаракат қилдим. Аммо қўшнимнинг гаплари эсимга тушиб, ўзимни тўхтаддим. Қандай қилиб кўриб чиқсам экан, деб бошим котади. Қўшним мени кечирармикан! Виждоним қийналмоқда. Иморат ҳам битар, тўй ҳам бўлар. Лекин ўртада қўшничиликнинг бузилгани, инсон қедр-қиммати топталгани қолади. Шундай эмасми?

Донобувага дил сўзларини Р. АҲРОЛОВА тўкиб солди.

КУЗГИ ЮМУШЛАР

МЕВА дарахлари бошқа ўсимликларга ўхшаш тупроқда азот, фосфор, калий, кальций, темир, олтингугурт ва мағний моддаларини олади. Богдорчиликда гўнган кенг фойдаланилади. Гўнг тўлиқ ўғит бўлиб, унда ўсимликлар учун зарур бўлган озуқа моддалари бор. Текшириш натижаларига кўра тупроққа солинган 1 тонна гўнда 4—6 килограмм азот, 2,5 килограммга яқин фосфор, 5—6 килограмм калий, 0,15—0,2 килограмм марганец ва 0,005 килограмм бор каби микроэлементлар бўлади.

Минерал ўғитлардан фосфор ва калийни кузда ерни шудгорлашдан олдин (октябрь—ноябрь) берилса, азотни ёш ва ҳосилга кирган дарах тагига сув беришдан олдин, 12—14 сантиметр чуқурликка солинади.

Кузда органик ва минерал ўғитлар 30—40 сантиметр чуқурликка солинган маъқул. Ёш дарахлар тўлиқ ҳосилга киргунча ҳар бир квадрат метрга 6—8 граммдан соф азот, 3—4 граммдан соф фосфор, 2—3 граммдан калий солинади. Шунинг қайд этиш лозимки, данакли мевалар кучли ўсганлиги учун уруғли мева дарахларига нисбатан ўғитларни камроқ талаб қилади.

Усувдан қолган дарах тагига солинаётган ўғит миқдори бир оз оширилади, яхши ўсаётган дарах тагига органик ва минерал ўғитлар солиш қисман камайтирилади. Микроўғитларни кузда ёки баҳорда бир текисда ер юзасига сочилиб, минерал ўғитлар билан ерга кўмиб юборилади.

Кузда барглр тўқилгандан кейин ва бутун қиш давомида дарах танаси ва она шохларининг нобуд бўлган пўстлоқлари темир сидирғич ёрдамида тозаланади. Бунда соғлом пўстлоқ шикастланмаслиги керак. Қириб туширилган пўстлоқлар брезентга йиғиб олиб, сунгра ёкиб юборилади. Қари дарахдаги қавак соғлом жойиғача тозаланиб, 5 фоизли мис купороси эритмасида дезинфекция қилинади. Унга цемент ёки қум аралашмаси тўлдириш мумкин.

Ҳозир мевали дарахлар остига ўз вақтида ва сифатли ишлов бериш, улардан мўл ҳосил олишнинг гаровидир.

М. СОБИРОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари номзоди.

Маҳалламиз ҳудудда 80 дан ортиқ уруш ва меҳнат кенсалари, пенсионерлар истиқомат қилишади. Уларнинг турмуш тарзини яхшилаш, давлатимиз томонидан берилган имтиёزلардан баҳраманд этишда оқсонлар кенгаши аъзолари жонкурлик қилишяпти. Бундан ташқари Собир Раҳимов номли мактаб ўқитувчилар жамоаси билан ҳамкорликда маҳаллада яшаётган болалар ўртасида тарбиявий ишлар олиб борилапти. Кенгаш ташаббуси билан билим даргоҳи олдига мевазор бог барпо этилди. Ҳашар ташкил этилиб, спорт ва соғломлаштириш майдончаси қурилди. Оқсонлар талабини бажармаган шахсларга нисбатан чора ҳам кўрилмади.

Кўмитанинг 11 аъзосига вазифалар тақсимлаб берилган. Фаоллардан бири ободончилик ва санитария ишлари кенгашини бошқарапти. Кейинги икки йил ичда 16 та кўчага асфальт ётирилди. Маҳалламизда суратта олиш устаконаси, сарта-

рошхона, мева ва сабзавот дўноқлари ишга туширилди. Сизов кўчасидаги дарахларни сув билан таъминлашга мўлжалланган ариқ қазилган эди, маҳалламиз шаҳардаги энг обод, мевазор жойга айланди.

Шунга ўхшаш хотин-қизлар, тўй ва маросимларни ўтказиш кенгашларининг ишини ҳам таъинлаш мумкин. Жамоатчилиги билан мустақам алоқа ўрнатилган мунтазам маҳалла ҳудудда яшовчи зўблар, олимлар кучи билан турли мавзуларда суҳбатлар, учрашувлар ташкил этилапти.

Кенгашларга суяниб иш кўраётганимиз ўз сазарасини беришда. Ҳозир партия ва совет ташкилотларига арз қилиб борувчилар сонини камайди.

З. ИСКАНДАРОВ,
Хоразми вилояти, Урганч шаҳридаги Сизов номли маҳалла кўмитасининг раиси, вилоят Советининг депутаты.

Кулги—

хушчақчақлар мулки

КИМГА ОШ ТАШВИШИ

Кимга ош ташвиши...

Кимга эса бош...

Ҳаётки,

ҳар кимнинг ўз дарди ўртар.

Дейдилар:

Кўз чиқар кўяман деб қош,

Кўр қолиб одамни йўлда соғ туртар.

Шундай бўлди кеча...

Спорт кийимида

Тонг чоғи ён қўшни билан чопардик.

Жисмоний тарбия деган ўйинда

Шаштимиш зўр эди қадим чопардик.

Қаршида магазин бор эди,

Унда очиларди,

Чопардик, ҳа, тўғри уни чамалаб,

Бошқа йўл бўлмасе нима қиламиз.

Шунда кўшни кайири қолди ҳайқириб,

Шарт тўхтаб тўртинчи қаватга боқди.

Соатта ишора қилди қаҳ уриб,

Табиий, қўларда соатга боқди.

— Ахир очилди магазин унда,

Буича пошмасангиз,

нақ уч соат бор?

Эрта саҳарданоқ чонасиз кунда

Ўзи сиз қандайни қизиқ харидор?!

— Харидор эмасмиз, кечиринг кўшни?

Бизники шунчаки бадантарбия.

У кўшни холашиз яна гап қўшди:

— Бекорга чопишдан не наф, таъния?!

Йўздан тўхтаганча чамирардик қош.

Кимга бот ташвиши,

кимга эса ош!

САБЕР.

Акс садо

«Санъаткор тўйга борса айбми?»

ЯҚИНДА Самарқанд вилоятидаги бир қариндошимнинг никоҳ тўйида бўлдим. Маросимга Тошкент шаҳридан икки гуруҳ санъаткорлар келишди. Хонадон эгаси хиёмат ҳақиғи 2 минг сўм беришга ваъдалашган экан. Санъаткорлар ҳар хил найранглар билан тўй эгаси ва меҳмонларни пул қистиринишга мажбур қилдилар. Ва шу тариқа ўртада яна минг сўмга яқин ишлаб олишди.

Бу ҳам майли. Никоҳ кечаси тугагач иккала гуруҳ йиғилган пулларни ўзаро бўлишолмай. Уртада низо чиқди. Тўй эгасига: «Яна 500 сўм берасан», деб талаб қила бошладилар. Мен ўртага тушиб, уларни уалтирганымдан кейин, бўлмагур гапларни айтиб тарқалтирдим.

«Маҳалладошда эълон қилинган «Санъаткор тўйга борса айбми?» мақоласини (1990, 27 сентябрь) ўқиб, ёдимга шу воқеа тушди. Санъаткор тўйга борса айб эмас. Аммо ўз борғиси, шанини сақламоғи лозим. Журналист Д. Жалолов уларни ёқлашга ҳаракат қилган. Ахир ақсарият тўйларда рақосалар беҳаё қилдиқлар қилиб, бошқарувчи эса келин ва кўёнинг оналарини ўйинга тақлиф этиб, пул ишлаб олаётганлари еир эмас-ку.

Ўзингиз ўйлаб кўринг. Сотувчи харидордан 15 тийин уриб қолса, жиний жавобгарликка тортилади. Тўйларда ҳийла-найранглар билан халқимизнинг чўнтагини «қоқлаб» олаётганлар ҳам қонуни олдида жавоб беришлари керак. Тўғри, бундан ўз оғрусини сақлаётган санъаткорларимиз мустақил.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,
СССР Адвокатлар уюшмасининг аъзоси.

Обуна қандай ўтмоқда?

БУ ҳақда муҳарририятимизга хат-хабарлар келиб турибди, сим орқали истақлар билдирилмоқда. Жанжи рўзномамизнинг дўстлари тобора кўпайиб бораётганини қувончлидир.

Киров районидаги «2-Кисловодск» маҳалласи фаолларининг навбатдаги йиғилиши обуна масаласига бағишлангани ҳақида энг жонкуяр обуна тарқатувчиларимиздан бири Абдуфаттоҳ ота Набихўжаев хабар қилдилар. Қўмига раиси Тоживой Исоқов мавсумнинг бориши ҳақида ағборот берган. Шундан кейин «Маҳалладош»га биринчилардан бўлиб ёзилган Раҳим Исаўжаев, Абдувоҳид Одиллов ва бошқалар сўзга чиқиб, ҳозир кўни-қўшинларни ҳам жалб қилишаётгани тўғрисида гапиришган.

Муҳарририятимизга Қашқадарё вилояти, Ғузор шаҳридаги Куйбишев кўчасида яшовчи София Ҳайдарова кириб келди. Бу киши «Маҳалладош»нинг ҳар бир сонини қол-

дирмай ўқиб борар экан. Келгуси йилга рўзномага ёзилибди.

— Ўзим мактабда она тили ва адабиёти фанидан дарс бераман, — деди у. — Шеър ҳам машқ қилиб тураман. Истагим шуки, рўзномада шеър ва ҳикояларга кенгроқ ўрин берилса. Бу саҳифаларнинг ўқимишли бўлишини таъминлайди.

Юнусобод даҳаси, 15-мавзедаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» маҳалла кўмитасининг мажлисида 22 та уй кўмиталарининг раислари иштирок этишди. Фаоллар кенгашиб, ҳозирча «Маҳалладош»га 50 кишини обуна қилишга келишиб олдилар. Маҳалла кўмитасининг раиси Эгамназар Қодиров бу қарорни назорат қилишни ўз зиммасига олди.

Биз рўзномамизга хайрихоҳлик билдирётган муштарийларга миннатдорчилик изҳор этамиз.

Тоживой тажонг шаҳар кезади

Қурувчиларга раҳмат-е...

Ўтган шанба кунин «Гулстон» даҳасидаги бир танишиминикига тўйга борганим. Автобусдан тушиб энди кетаётган эдим кўп қаватли уйларнинг олдига тумонат одам тўпланиб турган жойга дуч келиб қолдим. Епирай, адашиб қолдим шекилли, деб ҳавотирга тушиб, яқинроқ бордим. Тўйхона эмас экан. Қизиқ бир ҳангоманинг устидан чиқиб қолибман. Уйлардан бирининг олдига яқинда ёғиб ўтган ёмғир суви тўпланиб, ростманга нўлга айланбди. Одамлар ичкарига киролмай, кўноб бўлишяпти.

— Бир марта ёққан ёмғир қурувчилар айбини очди-қўйди, деди ўрта ёшлардаги бир киши иккино аралаш. Мана энди ўз уйимизга киролмай турибмиз.

Маълум бўлишча, иморатларнинг атрофига ёмғир суви кетадиган новлар ўрнатилмаган экан. Баъзи жойларда борлари ҳам кўнилик кетибди. Қурувчиларга бораёми ёни уйларни қабул қилиб олганларгами, деб ўйладим. Яхшиши ҳар нимага ташкилот ваниларини шу жойга бошлаб келганим бўлсин. Ноғуш манзарани кўриб, зора инсофга келиб қолсалар. Тўй ҳам эсдан чиқиб, шаҳд билан орқамга қайтдим.

Тоживой аҳага жинияни **С. АБДУЛЛАЕВ** дахроқ бўлди.

ГАЗЕТА ТАШКЕНТСКОГО ГОРОДСКОГО СОВЕТА
ПО КООРДИНАЦИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МАХАЛЛЯ.

МАНЗАИТОҲИМИЗ: Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 32-уй, Телефонлар 32-53-66, 33-99-42, 32-54-15.

ЖАМОАТЧИЛИК
ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ.

ОДОБОТОМА

© Отаҳонларнинг дилкаш суҳбати.

ОДАМИЙЛИКНИНГ БОШ ТАОМИЛИ

КЕПИНГИ пайтларда кишилар орасида ажодларимиз асрлар оша ардоқлаб келган ахлоқ-одоб қоидаларини ҳар қандада деспотизм, жамият қонуниларини муздақ назар-писанд қилмайдиган, гоҳ-гоҳ эса шу пайтгача кўз кўриб, қулоқ эшитмаган ўта дахшатли ёвузликларга қўл ураётган кимсаларнинг уруғи ҳаддан зиёд кўпайиб, қолаверса, бевосита жамият ҳаётининг нормал кечishiга тўғрисида тўғри хавф сола бошлади. Шовир очиб айтигани-де:

Имом уқуйди,
Булғанди Халол,
Висқоқлар сотилди,
Оқибат-завол.

Бирок «Айрим шакслар ҳақтоғи айрим тоғлардан айнаб кетиши мумкин, лекин халқ ҳеч қачон айнамайди», деган замоналар саноқидан ўтиб қарор тоғдан чўғ тарихий ҳақиқат ҳам мавқуд. Бу — кишиларнинг шахсий ва ижтимоий шариоти нечоғлик гайриниссоний бўлмасин, замона зайлди уларни ўз ноғорасига ўйатишга наҳадур уринмасин, имоний бўғун, вийқонди пок марди майдонлар қадим-қадимдан ажодлар томонидан эъоз-лавлиб келётган одамийлик қадриятлари ҳамда таомил-ларидан ҳеч қачон воз кетмаганлар, деҳмай келёттирлар ва кеҗмайдилар. Ҳамшиша ва ҳамма замоналарда халқ орасида яшайлар ёмишларга қараганда кўпчилигини ташкил этиб келгани ва келётгани туфайлигина турли-туман қарама-қаршиликлар ва андиқатларга қарамасдан жамият ҳаёти алаоқибат илгари қараб тарайиб ётади.

Ҳуш, инсонийлигининг бош таомили — бор нима, деган савол туғилиши табиий. Одамийлигининг бош таомили ҳалоллик бўлиб, у киши ҳаётининг ҳамма жаҳаларида ҳамшиша поғизлик, тўғрилиқ, ростуғайлик, ҳақиқатпарварлик, ҳолислик, одиллик, адолатпарварлик, сабр-насонатлик, мардлик ҳамда самимийлик қасиқатлари тарзидда жамол кўрсатади. Бу таомилни меҳмаслик, унга риоз қилмаслик кишини турли иллатларга гирифтор қилиб охири-оқибатда уни тубанлик ва разиллик боғноғига тортиб кетади.

Ҳалоллик, аслини олганда ахлоқийлигининг айни ўғинасидир. Зеро, ижтимоий тарихий тараққиёт маҳсули бўлган ахлоқийлик ва айрим шахсининг бош қасиқати бўлган ҳалоллик ҳам турли манфаатлар орасида андиқат этиб чиқиб қолган тақдирда ҳам ижтимоий, яъни жамият, халқ манфаатига ён босади. Қисқаси, ҳалоллик деганда замонадан замонга ўтиб саяқлаб тошиб келётган умуминсоний ахлоқ норма ва таомилларининг айрим шакс томонидан ихтиёрий ўзлаштирилиб, ўз имон ва эътиқоди дастурига айланттилиши тўғрисида.

Шуниқс бориқ, ҳалол ва ҳаром ҳар бир кишининг бевосита шахсий ахлоқий қадрияти ҳамда ноқадрияти бўлганлигини, у киши қулайлик фаолияти ва худқатворининг дастури вағинасини адо қилади. Ақсинча бўлса, киши хоҳ даҳрий, хоҳ диндор бўлсин, барибир, унинг сўзи бошқоқ иши бошқа бўлаверадди. Масалан, қуни кечигана юксак миқдорлардан кўраганига «Мен коммунистман» дея мушт уриб, амелда ҳеч қандай пасткашликдан ҳам тап тормайдиغان кимсаларнинг қанчадан-қанчаси эл-юрт олдида шармандаю шармасор бўлганидан ҳамма хабардор.

Минг йиллик тарихга эга умумбагарий ахлоқ талаб-ларига кўра, жамият, халқ томонидан эътироф этилган жорий қону томонидан рўхсат қилинган нормалардан келиб чиқиб ҳатти-ҳаракат қилмоқ ҳалол, ақсинчаси ҳаромдир. Бошқача айтганда, фақат ўз билас қуни ва ақл-заковатиини ишлашиб, ахлоқ ва қонуни доғрасидан чиқмай моддий неғметлар яратиб, эл-юртта ҳолисона хизмат қилиш, тўғрилиқ, ҳақиқатпарварлик, одиллик, адолатпарварлик туфайли орттирилган обрў-эътибор ҳалол, ақсинчаси ҳаром. Шундай қилиб, тили билан дили, сўзи

билан иши ҳамшиша бир, ўз гардишдаги ижтимоий ахлоқий масъулиятни чуқур ҳис этиб, ахлоқий ва ҳуқуқий нормаларини вийқондан бажаришга одатланган, одамийлик таомилларига доимо содиқ шахсина чинаган ҳалол одам ҳисобланади.

Муноғидиллик, субтисозлик, сансалорлик, туҳматчилик, суюққўшлиқ, ёлғончилик, тағмайирлик, мансабпарастлик, тўғричилик, ҳушмадқўшлиқ, иш соҳасида ошанга-оғайниччилик/ҳасадқўшлиқ, мақтанчоғлик, табақбурлик, қарағўшлиқ сингари қўлдан-қўл иллатлар ахлоқий ҳаромга киреади.

Ҳуқуқий ҳаром эса бевосита жиноят билан боғлиқ бўлиб, қонуниларимизда унинг 250 дан зиёд хили қайд этилганлар. Қотиллик ғ зўрлик билан талаш, давлат ва халқ мулкини талон-торож қилиш, ўғрилиқ, порақўрғин, харидорлар ҳақиқа хўёнат, ҳайбончилик, мансабни суистеъмол қилиш, хотин-қизлар помусига тегиш қабилар ҳуқуқий ҳаромнинг турли кўринишлиридир.

Ҳаром-ҳарийш йўлдан юришини ўзига доимий касб қилиб олган ашадий ҳаромпарастлар — гирт ўғриллар, мағфирлик, ракегчи, тоғламачи ва турли фирибдорларнинг сони оз бўлганидан, гарин уларга қарийш кураш суст кетаятган бўлса ҳам, жамият учун нисбатан осон. Аммо имонини, эътиқодни кемитиб бўлганидан кеан келганда ҳаром-ҳарийш қўчасига кириб-чиқараша ўрганиб юрган ва сон жиҳатидан кўпчилигини ташкил этидиган ҳаромпарастларга қарий жамиятнинг қурашши ростиин айтилган, жузда-жузда мушқул. «Тўғричилик-тўғричилик» деган одамийлик таомилига бутунлай хилоф дастурин дастак қилиб умрғузорилик қилдиган ташманчлар, ҳайқовчилар, минг бир найрағт ишлабчи, харидор ҳақиқа хиёнат қилдиган савдо ҳодимлари, туғфа «левиш» ишлар ишқибозлари ва бошқалар ана шу уруғи кўп ҳаромпарастлар жумласидандир.

Индаллосини айтганда, жамият ҳаётининг деярли барча соҳаларида ҳаромпарастлик кенг ёйлиб кетгани туфайли ақсар ҳалол одамларнинг ҳам эти ўлиб, унча-мунча ҳаромдан ҳазар қилмай қўйди. Чўқурроқ мулоҳаза қилиб кўрилса, бу — даҳшат-қў! Тобора авж олиб кетаятган ахлоқий айнишни туҳматчи, маънавиятчимизни соғломлаштира бошлар учун узоқ йиллар оғу қадимизни эиндик босиб келган гафлатдан уйғониш, бошимизга не-не офлатлари солган ва ҳозирда ҳам солишини давом этираётган ижтимоий лоқайлик, боғибегамлик иллатидан қўтулиш пайти аллақачонлароқ келди.

Ҳозирги ўта мураккаб, серизидиат, қолаверса, тақдир-нали замонада юратига одамийлик дағвоси бўлган ҳар бир киши қулайлик турмушда ва теғрамиздаги талай кимсалар худқатвориди ўз бераётган маънавий айниқлар сабаби ҳусусида мустиқил ва ҳалол фикр юришиб, даставвал ўзини учун мушқул жавоблар бўла билишга, ўз азму қарори, ўз худқатвори учун биринчи галда ўз шахсияти олдида масъулиятли бўлишга ўрганиши ва пайсалга солмай амалий ҳаракатга киришиш лозим. Ақсинча бўлса, яқин йиллар ичида халқимиз орасида одамийлигини жамини нарсасдан аёло ва муғътобар биландиқин, унинг бош таомили — ҳалолликка ҳар қачна ва ҳар қандай вағинада ҳам риоз қилишга одатланган кишилар ниҳоятда камайиб кетиб, бора-бора анқониғин уруғига айлиниб қолиши эҳтимолдан унчалик йироқ эмас, азизлар.

Одамийлик билан инсонийлик айнан маънодош тушунчалар. Шундай экан, ҳар биримиз ҳазрат Навойнинг қўйидаги байтлари мағзини қариб, ўзимиз учун хулоса чиқариб олайлик:

Кўнчиқис Инсон десағи, инсон эмас,
Шаклда ҳам феълда яқ сон эмас.
Содиқ АЛИМОВ,
фалсафа фанлари номзоиди.

СИЗНИ ҚАДРЛАЙМАН, АММО...

© Мен тақдим этимоқчи бўлган лавҳалар турли табиатли болалар тилидан ҳикоя қилинади. Кичикитойларда эса ҳамиша самимият бўлади.

«Саттор, камарни олиб чиқ!»

САТТОР уйига яқинлашган сайин титрай бошлади. Отаси помидор сотгани бозорга чиққанди. Албатта, бутун ҳам маст қолди қайтган. Ситғири ҳаром ўди. Энди кўрадиганини кўради. Хар сафар ҳам шундай. Отаси ичиб олдим. Йўқ ёқондан жанжал чиқаради. Отаси, укаларини уради. Саттор-ку, бирор айб қилиб қўйган бўлса тамом!

— Дусуунчадан камарни олиб чиқ,— дейди ўзини хотиржамликка олиб,— Бор, деямман!

Сатторнинг ранги оқаради. Аммо бошини эғиб, камарни олиб чиққани нариги хонага ўтади. Уни ўзи элтиб қўйган жойдан олиб, отасига келтириб беради: «Отасон, таваб қилдим, бошқа қилмайман», деб йиғлиб бошлайди. Аммо отаси унга қулоқ солмайди.

Бир кун отаси қўшни маҳаллалик ўртоғи билан айвонда ичиб ўтирганлариди, уни қақирди.

— Китобларини кўрсанг эди,— меҳмонга дерди отаси.— Емай-ичмай китобларини кўрсанг эди. Ҳали ўзинг ҳам кўрсанг.

У ўғлини елкасидан босиб, ёнига ўтиргизди.

— Шоқирнинг уйига борсан-да, «Навоний» деб ёзилган китобларининг барини олиб қайтсан,— тайинлади отаси.— Ҳозир уйда ҳеч ким йўқ. Хотини насалхонада, ўзи эса ишда. Югур.

Саттор бу хонадоғга деярли ҳар кун бир келарди. Улар кўни-кўшиларига ишонимасди, неғадир уларниги сира қулф солишмасди. Саттор уйга осонгина кирди. Китоб жавонидида Навоний асарларини олишга тутинганди, Шоқир ақини ҳотини ва болалари билан қулиб тушган расмига кўзи тушди-ю, қўлини тортиди. Бехиётёр эшикча қараб йўналди. Унга келса, у аллақачон уйига етиб келибди. Отаси унга ўдағайлади. Саттор «Нағриги уйдан камарни олиб чиқ» деган гапни эшитмаслик учун, ёлгон гапичиди.

— Шоқир ака уйда экан...

— Ҳим-м, эртага ишга кетганидан кейин мен айтган китобларни уйга ташиб қўй. Китоб ўғурини ўғирликка кирмайди.

Саттор бу гап эртага эсидан чиқиб кетаяди, деб ўйлаганди. Лекин бир соат ўтар-ўтмас, отаси унинг номини тутиб бақирди:

— Саттор, камарни олиб чиқ! Ҳали ўз отангнинг алдайдиган бўлдингми? Шоқир энди ишдан қайтди-ку! Камарни олиб чиқ, деямман!

У Сатторни аямай савалади. Кейин ўғлини кутирмақочиб бўлган хотинига ташланди:

— Қуни билан далада кетмон чаппаки, бозорга ҳам ўзим чиқаман. Уйга бир чақалиқ фойда келтирмайсан. Бунинг юриш-туришига қарасанг ўласанми?

Отаси жанжални нимадан бошламасин, оилавий етишмовчиликка фақат онасини айбдор қилиш билан тугатади.

... У ўзи очган дарвозанинг товушидан чўчиб тушди. Кира солиб, ўзини молхонага урди.

Отаси бозорга кетгандан кейин, онаси унга ҳосиди ўриб олгандан бедазорга сиғирини элтиб, томорчаларини сугоришини тайинлаганди. У кун бўйи экинларга жилдиратиб сув қўйди. Кеңа яқин сиғирини олиб қайтгани борса жонивор қонқандан ечилиб, бедазорининг ўриб олинмаган еридан ўтлаб, бўғиб қолибди...

Саттор анчагача молхонадан чиқмай турди. Аммо онасининг онасига ўдағайлаб турганини кўриб, чидаб туролмади. Неғадир титроғи ҳам босилди. «Сигир минг айим билан ҳаром ўлди,— пи-чиқларди у.— Бориб ҳаммасини бўйинга олмасан, онамга қийин бўлади».

У югурганча нариги хонага ўтди. Ҳақир кўйган еридан камарни олиб чиқди. Ва онасини кутиргани шоийлиди...

«Меҳрибон» амаки

ЁЗГИ таътил пайти эди. Бир кунни амаким уйга келиб, мени ўзи билан шаҳарга олиб кетмоқчи бўлди. Онам ҳам йўқ демади. Амакимдан олдин машиналарига чиқиб олдим.

Амаким катта бир фабриканинг директори. Уни шаҳарда кўпчилик ҳурмат қилади.

Бундан икки-уч йил илгари тўлиб оқаётган ариқдан томорқамизга сув очганим, Ҳожин амаки қўлиб солди. Худди шу пайт қаердандир амаким пайдо бўлиб, унинг ёқасидан олди:

— Сеним хали болага қўл кўтараядиган. Сен еригнга сув очингнинг керак-у, бу оқар сувағи термулиб тураверсин экан-да! Еганининг қўнғилини оғритишдан қўрқмайсанми?

Биргалашиб уйга кирдик. Ҳиқиллаб йиғлашганимни кўриб, амаким мени қояиб берди:

— Ўғил боламисан ўзинг? Шу одамдан қўрқдингми? Бунақа пайтларда, кунчиқир етмаслигига кўзинг етса ҳам, айлантириб сол. Ундайларни сотиб олишга ҳам қўрбим етмай.

Бугун уйларига кетарканмиз, ўша воқеани эслатдим. У киши мийғида қулиб, деди:

— Энди-чи, ўғил бола бўлгандирсан. Мақтабин ҳам битирай деб қолдинг. Бугун бир синаб қўраманда, сени...

Амакимнинг нега бундай деганларини маънаида еганимизда билдим. Биз шаҳар яқинидаги бир шайгонга келдик.

— Мана шу қовун экинган ерлар ўзимизга қараши,— деди мени ўзига киши олиб.— Ҳозир қовун узамиз...

Энди қоровуллик қилсан-да, жини! Мен у киши билан шаҳарга тушгим, йиғам жинияларини қўригим келаятган бўлса ҳам, қолайин бўлдим.

Бу ерлар келмакда бор ва мезавор бўлса керак. Қаторасига ток қўчиғи ва турли хил ниҳоллар ўтқазилган. Фақат амаким икки хонали уй тилашига улгурган. Эшик-деразалар хали ўриштилмаган бўлиб, ичарида ҳам бир қаравор ту инки-уч кўрпа-ёстиқдан бўлган нараса йўқ. Кун ботиши билан ўригга чўзилди. Лекин уйғум келмади. Ташқарига чиқдим. Чирилдоқларнинг тинимсиз чиққарлашари, толларнинг ҳазин шовуллаши қўнғилида ваҳима уйғотди. Бугуннинг, кечурун юрганга қўрқсанг, қалима келтир деганларини эсимга тушиб, янада титраб кетдим.

Деворда турган нарвонини кўриб, ҳайлимга томға чиқиб ётсам-чи, деган фикр келди. Шундай қилдим. Олдин кўрпа-ёстиқни чиқариб, нарвонни юқорга тортиб олдим. Энди бемалол ухласа бўлади. Эрталаб амаким келмасдан тушиб оламан.

Эрталаб мену янгамнинг уқаси Набижон уйғотди. Ўзимни Ҳозир томға чиққандек туғддим.

Биргалашиб овқатландик.

— Ростини айтганда, кечаси билан кўриб чиқдим,— дедим унга.— Бугун кечурун уйга кетаётганимизда амакимга Бахтиёрни ҳам олиб кетайлик, дегин.

— Шайтон-ей,— беғуборлик билан қулди у.— Бунақа десаём, ўзинг ёнида қол, дейдилар-да! Ўзинг амакимнинг тузоғига қандай илдингми? Ҳақир ўғилларини аяйдми. Бўлмаса, улар ҳам мену сен тегиш-ку. Хар йили шу аҳвол. Соғомдан инарага ер оладади, ундан бировларни ишлашга фойдаланади. Мен ҳам иккин ойи шу ерда турадим. Сени ҳам лашша қандими? Қара, баданам момоталоқ бўлиб кетган!

Набижон амаким юборган машинага қовун орғиб, бозорга кетди. Мен кун бўйи амакимни кутдим. Ниҳоят, кечга йилин янгам, жинияларини олиб келди. Машиналарига яқини пилган қовунлардан ажратиб ортдим. Ва машинага ўрнашиб олдим. Амаким билан янгам ҳар жой-ҳақ жойда экинган лониялардан те-риб келишибди.

Уларга зимдан қарадим. Янгам неғадир безовта, амаким эса мендан кўзини узамасди. Бундоқ ўйлаб қарасам, янгамнинг жойига ўтириб олган эканман. Санраб туғддим. Амаким эса жимайгандай бўлиб ва машинага гап берди.

— Менга жой ҳам йўқ экан,— дейман ўзимга-ўзим. Кўрпа-ёстиқни томдан туғиришмасам бўларкан!

Илҳом АҲРОР.

яшайпти. Бева аёллар бўйдоқ эркакларга нисбатан кўп сонни ташкил этади. Демак, ана шуларнинг қайфияти ҳам яқин эмас. Улар ёрдамга, меҳр-шафқатга муҳтож. Шу боис ёлғиз кишилар билан сузлаштишга қарор қилдим. Суҳбатлашганимизда ёлғизлик дахшати ҳақида ҳуқуқшунос Х. Норматов шундай ҳикоя қилди:

— Мен ёлғиз яшаб бир ҳақиқатга амин бўлдимки, ҳақда яшаб учун ёнингга сени туғунадиган, сенга қайишадиган аёл киши бирга бўлиши зарур экан. Ҳатто қушлар ҳам беқорга жуфт-жуфт бўлиб яшайди. Бундай яшашда жуфта катта мазмун бор. Нега деганда киши яқна ўзи қолдими, ҳар хил ҳаялларга бериледи. Ёлғиз яшаш баъзан панжара ортдаги ҳаётдан ҳам қўриқчи бўлиб туюлиб кетади. У ерда яқшим, ёмони ёнингда бировлар бўлади.

Ёлғизлик ҳам бир иллат. Одатдан байрам кунларида ҳамма ўз оиласи билан бирга бўлади. Ёлғиз одамчи, ҳамма жойда тўе ор-тиқчадай. Бурчакка тўғилмо маъқулдай туюлди. Ҳозир шаҳарда 72083 киши оиласи билан алоқани узиб

Ҳақиқатан ҳам ёлғиз

ЁЛҒИЗЛИК

© «Салом, ҳурमतли «Оқшом» рўномаси муҳаррирляти! Мен анчадан бунён бир нарса ҳусусида ўйлаб, ёишга қарор қилдим. Шаҳримизда ҳозир ёлғиз яшаётган кишилар сонини, минг афсуски, қўл билан санарлик даражада оз эмас.

Қолаверса, ёлғизлиқни яқинлик маваси деб бўлмайди. Бу дахшатли иллат ўз-ўзидан келиб чиқмайди. Унинг ўзинга яраша пайдо бўлиш қонуниятлари бор. Ёлғиз кишиларга ҳар хил ҳақдан ёрдам бериш ҳам савобдан жиҳаддан бўлиб келиши вақт қулайлиги билан алоқалиридан қишлоқчиликнинг лозим кўрилади.

— Мен 14 йилдан бери ёлғиз яшайман. Ҳозир бундай ҳам қўниб қолдим. Меннинг ҳам ўзимга яраша орозу-умидларим бор эди. Минг афсуски, улар рўбга чиқмади. Ҳаммасига ўзимга

Шу мақсадда пойтахтдаги бирор истроҳат боғида уларнинг учрашуви оқшомларини ташкил этиш фойдали бўлариди деб ўйлайман.

Учрашу бўладиган қўй ва бошланғи вақти олдиндан рўномаларда эълон қилиниб, ҳужжатига асосан боғқа фақат ёлғизлар қўйилса, уларга катта имқониётлар яратилган бўлар эди.

М. ҲАКИМОВА,
муҳандис.

Мен бу гирдобнинг азоб-укубатларини сир эмас. У бу тўғрида шундай деди:

Мен ҳозир 42 ёшдаман, Аввал ўқиш, кейин уй-жой қиламан, дедим. Бу ўрта ота-онам ҳам оламдан ўтди. Шундан кейин мена тосон бўлмади. Озгина тор-тушоққилим ҳам бор. Шу «қусурим» ишнинг белги тупмоқда. Қўчда бирор қизга юрак ботиб сўз қотиб қолсанг, балага қолшинг турган гап. Шундан кейин кишини аёл зотига гап от-майланган бўласан. Яқин инит билан гаплашганганимни улар билишмайди. Шу тарзда кунлар ўтаверар экан. Шу ўринда яна бир

фигир айтоқчиман. Кейинги пайтларда айрим ёлғиз аёллар ўзлари ҳақида рўномаларда маълумот бериши одати расмий туста кирди. Афсусларим эълоннинг турган битгани ўзини кўз-қўлашдан иборат бўлмади. Унда аёл кишининг бўй-баста, ниммага қизиқингача батафсил ёзилади. Бундай қилиш баъжаналик эмасми? Қолаверса, бу иш урф-одатимизга тўғри келмайди деб ўйлайман.

Шундай экан, шаҳримизда бирон маданият ва истроҳат боғида ёлғизлар қуниини ташкил этиш уларга ўз бахт-ларини топиб олишга ёрдам беради.

Дарҳақиқат, бир ўзинг узун қоронғу оқшомни ўтказишдек уқубатли азоб бўлса керак. Яна ўша туғида уйиғунг келмаса, яқна ўзинг юмшоқ тўшқанда ухлаймай тўғри қилиб чиқсанг. Менин бир танишим бўлар экан. Ҳозир у киши банди личин бажо келтирган. У бери ўзи бир хонали хондодонда яшарди. Қачон бирон уйига бориб қолса, захил юзларига қон югурар эди. Унинг қўрғи жой тополмай меҳмоннинг қўнғилини овлаш-га уринар эди. Кетишга рўхсат бермай шу оқшом бирга қолишга қўндириш

учун алийиб ёлворарди. Ўйлаб кўрсан ёлғизлик биз даволай олмаётган энг дахшатли иллат экан...

Давлатмурод
САЪДУЛЛАЕВ.

Фильмларга чегара очик

ЎЗБЕК КИНЕМАТОГРАФИЯЧИЛАРИНИНГ БЕШТА АСАРИ ХИТОЙДА НАМОЙИШ ЭТИШ УЧУН ТАНЛАБ ОЛИНДИ

Синжон — Уйғур мухтор ноҳиясининг делегацияси жумҳурийят Кинематографиячилар уюшмасининг таклифига бивосн Тошкентда бир неча кун меҳмон бўлди. Делегация таркибиде маҳаллий маданият вақирлиги, «Тян-Шань-фильм» киностудияси бўлими ва прокат ходимлари бор эди.

Ўзбекистон кинематографияси тарихида шу вақтга қадар мазкур мамлакатдаги ажнебай ҳамкасблар билан алоқалар бўлмаган эди. Жумҳурийят кино ходимлари бевосита музокаралар олиб бориш имқониётига эътиборидиган. Биргаликда аналга ошириладиган ишларнинг режаларини «Маврико» албатта тасдиқлаши лозим бўларди. У ерда эса хонама-хона юриб, ишларни келишиб олиши учун кўп вақт ва куч сарфларди. Бундай алоқалар қаттиқ назорат остида қўлга қўйларди.

— Энди биз эски еқидалардан воз келаялмиз, бошқа мамлакатлар киши соҳаси вакиллари билан тобора фаол мулоқотда бўлаялмиз,— дейди Ўзбекистон Кинематографиячилар уюшмаси бошқаруви-нинг биринчи котибини М. Қаюмов.— Бу гап биргаликда асарлар яратишга ҳам таваллуқлидир. Хиндистон, Марокаш ва Европа мамлакатларида Италияни мисол сифатида айтишим мумкин. Мана энди Синжон-Уйғур мухтор ноҳияси билан киши мулоқоти ўрнатил-да илқ кедам ташланмоқда. Маданиятимизнинг мазкур ре-гион билан кўп муштарак то-монлари бор. У ерда ўзбеклар, уйғурлар, татарлар, мамлакатимизда яшайтган бошқа халқларнинг вакиллари кўп. Биз улар учун маназлари, мусиқили фильмлар, урф-одатларига миз ва айтилаётган «Тўғричилик» деган фильмларни режлаштирялмиз. Унинг ўрнига техника, тақчил пленкаларни оламиз.

Синжонлик меҳмонлар «Ўзбекифильм» студиясининг томоше залиде ҳар кунин бир неча соатлаб ўтиришарди. Махшур санъат усталари яратган фильмлар, аш режиссёрларнинг экрэн асарларини улар-де катта таъсирот қолдириди. Бундай асарлар орасида актёр Исмаил Эргашев режиссёрлик қилган «Темир хотин» лентаси ҳам бор.

Яқинда «Ўзбекифильм» студиясида ушбу қартина дўстларга совға қилинди.

Хитой киши арбобларининг эътироф қилишлари қара-ганда, қариб ўттизта фильм кўрилгандан сўнг Исмаил Эргашевнинг бу асарига жуда юқори баҳо бериш мумкин.

— Унда ҳозирги хотин-қизлар аҳволи тўғрисидаги маселе жуда ўткир қўйилган. Авл ҳатто темир роботнинг қуни ҳам етмайди оғир меҳнат-қатврни бошқдан кечирилади,— деб таъкидлади Синжон-Уйғур мухтор ноҳияси маданият вақирлиги ўрғибосари Ван Шенг Вен.— Бизин бундай жиғиди мавзу комедия жанрида ҳал этилганлиги ўзга жағб эди, шу усул билан муҳим муаммо еҳалда бўртириб берилган.

Ван Шенг Вен турмушимизнинг ноҳуш томонларини танқид қилдиган яна икки комедия — Али Ҳамроевнинг «Водиллик келиши ва Мелис Абзаловнинг «Келинлар кўғоло-ни» экрэн асарларига алоҳида эътибор берди. «Бу фильм-ларда, афсуски бизда ҳам ур-бад туредиган сарқитлар ус-тидан қулинади. Айни вақтда бу ленталар инсон руҳига хузур бахш этади, самимийли-ги билан ўзига тортади. Улар-ни томоше қилган сайин қай-финг чоғ бўлади, мусиқалиги билан ажралиб туради», деб таъкидлади у. Меҳмонлар шунингдек Мелис Абзаловнинг «Майсарнинг иши» асарини ҳам танлаб олдлар. У ўзининг кишилик руҳи ва мусиқалиги билан меҳмонларга ақиб қол-ди. Муабро «Боймуҳаммадов-нинг «Эрксиз қотили» фильми ҳам шу жуғлаға кирарди. «Ле-кин бу бошқа ленталар бизга ёқмади, деган маънони бил-дирайман. Танлаб олганим бе-шта қартина маданият соҳаси-да алоқалар ўрнатил учун че-гара очиб берадиган восита» дейишди меҳмонлар.

Синжонлик кинематогра-фиячилар ўз ватанида ўзбек фильмиларининг ўн қулғилини ўтказиш ниятидадирлар. Улар ўзбекистонлик ҳамкасблари ўз хузурларига жавоб ташрифи билан боришларига ўмид қи-лишмоқда.

Ўзбекистон ва Синжон-Уй-ғур мухтор ноҳияси кино ар-бобларининг биринчи учрашу-ви муваффақиятли туғди. Ҳа-лик адабиётининг махшур но-момияси, маърифатпарвар, Хитойда қариб ўттиз йил яшаган ва у ерда дефн этил-ган Фурақат ҳақида Биргаликда фильм олиш тўғрисида музо-каралар бошланди. «Тян-Шань-фильм» киностудиясининг бў-лими ушбу қартилага ўз сце-нарийсини таклиф этди.

— Бу кўп йиллардан бери синжонлик ҳамкасбларимиз би-лан дастлабки аниқ-равшан алоқаларини бузда. Бу ало-қалар иккига томон учун шу-ҳаси фойдали бўлади,— дей-ди «Ўзбекифильм» студиясининг директори А. Қўрғиб.

Э. ТУХАТУЛЛИНА,
ЎТАГ муҳбири.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИДАН ФОЙДАЛАНИШ ҚОЙДАЛАРИ» да белгиланган абонементдан фойдаланиш шартларини

ИЗОҲЛАР ВА ЎЗГАРИШЛАРИ БИЛАН ЭСЛАТИБ УТАМИЗ.

АБОНЕМЕНТДАН ФОЙДАЛАНИШ ШАРТЛАРИ ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ АБОНЕНТЛАР ҚУЙИДАГИЛАРГА АМАЛ ҚИЛИШИ ШАРТ:

— телефондан фойдаланганлик, хонадонлардаги телефонлардан кредит (насия)га сўзлашилган шахарлараро телефон сўзлашувлари, хонадонлардаги телефонлардан кредит (насия) йўли билан жўнатилган телеграммалар ва телефон орқали кўрсатилмаган бошқа хизматлар учун ҳақни ўз вақтида тўлаш;

— давлат стандартлари ёки техникавий шартон талабларига жавоб бера олмайдиган носоз телефон аппаратлари, шунингдек, бошқа қурилмаларни тармоққа улаш;

— телефонлар ва қўшимча асбобларни ўзбошимчалик билан ўрнатил (бошқа ерга кўчирил)га йўл қўймастик;

— алоқа корхоналарига тегишли бўлган ва абонент фойдаланиб келмаётган, хона ичидаги телефон симлари ва бошқа телефон ускуналарини бус-бутун ва соз ҳолатда сақлаш;

— телефондан фойдаланишда рўй берган ўзгаришлар (абонентнинг жўнаб кетганлиги, жамоат тарзда фойдаланиб келинаётган телефон учун масъулият бошқа шахсга юклагани) ҳақида бир ойлик муҳлат ичида алоқа корхонасига хабар қилиш;

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИР-ЛАШМАСИ.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

1990—1991 ўқув йили учун

ИНГЛИЗ, НЕМИС ҲАМДА ФРАНЦУЗ ТИЛЛАРИНИ ЎРГАНИШ БУЙИЧА ПУЛЛИК ТАЙЕРЛОВ КУРСЛАРИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Пуллик тайёрлов курсларига ўрта ва олий маълумотли шахслар, VII-X синф ўқувчилари, техникум, билим юртлари ҳамда олий ўқув юртларининг талабалари қабул қилинади.

Институт чет тилларини ўргатувчи асосий олий ўқув юрти ҳисобланади. Институт чет тилларини ўргатувчи юқори малакали мутахассисларга эга бўлганлигидан маъмурият фанларининг сифатли ўқитилишига нафолат беради.

Маъмулотлар олий ўқув юртларига ва аспирантурага кириш дастури бўйича ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Маъмулотлар 15 октябрдан, шунингдек, гуруҳларнинг тулишига қараб, яъни 15 ноябрдан бошланади.

Маъмулотлар ҳафтада икки мартаба бўлиб, 7 ой давом этади. Ўқиниш муддати тугагандан сўнг тингловчиларга курсни битирганлиги тўғрисида гувоҳнома берилади.

ЎХУЖАТЛАР 1990 ЙИЛ 15 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 48-уй, 63-хона.

ИЎЛДОШ ОХУНБОБОВ НОМИДАГИ ХАЛҚЛАР ДУСТИЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТУҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ

7 ОЙЛИК КЕЧКИ ПУЛЛИК ТАЙЕРЛОВ КУРСЛАРИГА ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛМАГАН ҲОЛДА ЎҚИШ УЧУН 1990—1991 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ТАЙЕРЛОВ КУРСЛАРИ АБИТУРЕНТЛАРИНИ БАРЧА ИХТИСОСЛИКЛАР БУЙИЧА ТЕХНИК ПРОФИЛАДАГИ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИНИНГ КУНДУЗГИ, КЕЧКИ ВА СИРТКИ БЎЛИМЛАРИГА КИРИШ УЧУН ТАЙЕРЛАЙДИ.

Маъмулотлар ҳафтада уч марта математика, физика, химия, она тили ва адабиётдан олий ўқув юртларига кириш имтиҳонлари программаси бўйича юқори малакали ўқитувчилар томонидан рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.

Пуллик тайёрлов курсларига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тоширишлари зарур: ариза, ўрта маълумот ҳақида хужжат (нусхаси), ўқувчилар — ўқиниш жойидан справка, иш жойидан справка, 2 та фотосурат (3x4 см.).

Ҳужжатлар институтнинг янги корпусида 15, 43-хоналарда соат 17.00 дан 19.30 гача (шанба, якшанбадан ташқари) қабул қилинади.

Манзилгоҳимиз: 700100, Тошкент шаҳри, Горбунов кўчаси, 5-уй (автобуслар: 2, 3, 50; троллейбуслар: 2, 6, 13, 16; трамвайлар: 7, 9, 4, 24, 28 «Соңгородок» бекати; автобуслар: 32, 77, 173, троллейбуслар 11, «Туқимачилик институти» бекати).

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШ БОШҚАРМАСИ 41-ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Елланги ишлаш ҳуқуқисиз «В» тоифали хаваскор-ҳайдовчи ихтисоси бўйича ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда кечкурун ўқилмайдиган

4 ОЙЛИК ПУЛЛИК КУРСЛАРГА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш — 15 октябрда бошланади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар тоширилади: директор номна ариза, Тошкент шаҳрида прописка қилинган паспорт, тиббий шаҳодатнома, оппоқ жилди қозғат туширилган 3,5x4,5 см. наталиқда 4 та фотосурат.

Ҳужжатлар душанба, пайшанба кунлари соат 10 дан 15.00 гача 13-хонада қабул қилинади.

Манзилгоҳимиз: 700128, Хуршид кўчаси, 83-уй (44, 48, 97-автобуслар; 10-троллейбуслар; 10, 23, 27-трамвайларнинг «Лабак» бекати).

— алоқа хизмати техника ходимларини ўзларининг сурати ёпиштирилган (муҳр билан тасдиқланган) гувоҳномалари, шунингдек, иш олиб бориш, телефон аппаратлари, қўшимча асбоблар ва линияларини кўздан кечириш ва тўзатиш ишлари юзасидан тегишли топшириқ қорозини кўрсатган заҳоти ҳеч қандай монеликсиз ичкарига қўйиш;

телефондан бошқа абонентларнинг тинчлигини қасддан бузиш мақсадида фойдаланишга йўл қўймастик, қўшалок телефондан фойдаланганда бошқа абонентнинг сўзлашувига қасддан халақит бермастик;

— милиция, тез ёрдам, авария хизмати ходимларига, шунингдек, бахтсиз ҳодиса содир бўлган ва фавқулодда ҳолатларда телефондан фойдаланиш учун кенг имконият яратиш.

Давлат манфаатлари ва жамоат тартибига зид мақсадларда телефондан фойдаланиш ман этилади. Абонент томонидан бу шартлар бузилган тақдирда алоқа корхонаси телефондан фойдаланишни тўхтатиб қўйиш ёки абонеманти беркитиб қўйиш ҳуқуқига эга.

Ўзбошимчалик билан телефон ўрнатилганлиги, кўчириб ўрнатилганлиги ёки телефон аппаратини ишлаб турган телефон линияси ёки таксофонга ўзбошимчалик билан уланганлиги аниқланган тақдирда алоқа корхонаси ўрнатилган телефонни ўчириб қўяди ва юқоридаги қоидабузарликка йўл қўйган шахсдан ўзбошимчалик билан ўрнатилган аппаратдан фойдаланилган бутун давр учун ҳақни ва абонемент ҳақини ундириб олади.

Агарда телефон аппаратини ишлаб турган телефон ёки таксофонга ўзбошимчалик билан уланган вақт аниқ белгилай олимаган тақдирда қоидабузувчидан абонемент ҳақи ўша йил бошдан бошлаб ундирилади.

РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИР-ЛАШМАСИ.

«ЭЛЕКТРОНИКА» ФИРМАЛИ МАГАЗИН-САЛОНИ

ТЕРИ ОРҚАЛИ ТАЪСИР ҚИЛАДИГАН «ЭЛЕКТРОНИКА ЧЭНС-2М» ЭЛЕКТРОНИКА АСОБИ ҚУЙИДАГИ КАСАЛЛИКЛАРНИ ДАВОЛАШДА ҚўЛЛАНИЛАДИ:

— бош оғриғи,
— уш шохли нерв ва акс нервлари касалликлари,
— артритлар,
— полиартритлар,
— умуртқа сўяннининг бўйин, кўкрак ва бел-думгаза бўлимлари радикулити,

— сурункали бронхит ва ўткир нафас йўллари касалликлари даволаш ва уларнинг олдини олиш.

ДАВОЛАШ ТЕРИ ЮЗАСИДАГИ НУҚТАЛАРГА ЗАЙФ ЭЛЕКТР ҚУВВАТИ БИЛАН ТАЪСИР КўРСАТИШ ТУФАЙЛИ ЎЗ БЕРАДИ.

Қувват манбаи — «КРОНА», «КОРУНД» элементлари.

Баҳоси — 26 сўм 40 тийин.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-уй. Телефон: 33-78-34.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИШ ВА ҚАСБГА ЙУНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЛЕНИН НОҲИЯСИДАГИ КОРҲОНАГА:

ясси босма матбаачилари, машиналар ва агрегатларда қабул қилиб олувчилар, электр ускуналарини таъмирловчи электр монтер, ясси босма пробисты, лифт-офсет қоплашларини силликловчилар, муковасос, токар.

ХИСОВЛАШ ТЕХНИКАСИНИ ТАЪМИРЛАШ БУЙИЧА ТОШКЕНТ ТАЖРИБА ЗАВОДИГА:

энергетика бўйича энергомеханика бўлими бошлигининг ўринбосари, дастури-муҳандис, токар, таъмирловчи-чилангар, юк ташини лифтининг ишчиси, аккумуляторчи юк ташини мосламаси ҳайдовчиси.

ТОШКЕНТДАГИ «ОРЗУ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:

чарм-галантерея буюмларини тикувчилар ва йиғувчилар, 5-6 разрядли электр монтерлар, мўътадиллаштирувчи мослама (кондиционер)лар ва шабдалатиш бўйича чилангар, фаррошлар, ҳайдовчилар, кийимхона ходимаси.

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ПОЧТАМПИГА: ёзма жўнатмаларни сараловчилар. Иш ҳақи — ишбай-мукофотли.

18 ёшдан кичик бўлмаган шахслар қабул қилинадилар.

МАЪЛУМОТЛАР ОЛИШ УЧУН НОҲИЯ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЎЛИМЛАРИГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

ЛЕНИН НОҲИЯСИ — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй. А. ИКРОМОВ НОҲИЯСИ — Фарход кўчаси, 21-уй. ОКТЯБРЬ НОҲИЯСИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

ТОШКЕНТ
ДАВЛАТ
ЦИРКИДА

(Ҳадра майдои)

12, 13, 14 ОКТЯБРЬ СОАТ 13, 16,00 ДА

«САХОВАТЛИ МИТТИВОЙ» МОСКВА БОЛАЛАР ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

Олдиндан билет сотиш кассаси очил.

ОММОВИИ ТАЛАВНОМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

БОЛАЛАР МУАССАСАЛАРИ ВА ҚИШЛОҚ АХОЛИСИНИНГ ТАЛАВНОМАЛАРИ БУЙИЧА НАВБАТДАН ТАШҚАРИ ХИЗМАТ КўРСАТИЛАДИ.

Касса дам олиш кунисиз соат 10 дан 20.00 гача ишлади.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84, 44-29-04.

Цирк фойесига суратнашлик салони ишлаб турибди.

МАЪРУЗАЧИЛАР УЙИДА

(А. Қодирий кўчаси, 13-уй) муҳандис-техника ходимлар, иқтисодчилар, бухгалтерия ходимлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг мутахассислари ва раҳбар ходимлари учун

«БОЗОР МУНОСАБАТЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ АСОСЛАРИ»

КУРСЛАРИ ОЧИЛАДИ

Ўқиниш ҳақи — 120 сўм.

Найд пулсиз ва найд пул билан ҳисоб-киتاب қилинади. МАШҒУЛОТЛАР ҲАЖМИ — 30 СОАТ.

МАШҒУЛОТЛАР — ОКТЯБРЬ ОИДА ГУРУҲЛАР ТУЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Дастлабки йиғилиш — 15 октябр соат 18.00 да ўтказилади.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-55-32, 44-57-47, 44-53-50.

ЙЎЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ТАШСЕЛЬМАШ» заводи атрофидаги трамвай йўлларидаги капитал таъмирлаш ишлари олиб борилиши муносабати билан «ШИФОКОРЛАР МАЛАКАСИНИ

ОШИРИШ ИНСТИТУТИ» БЕКАТИДАН «ТашМИ» БЕКАТИГАЧА БУЛГАН УЧСТАКАДА 13 ОКТЯБРЬ ЭРТАЛАВ СОАТ 5 ДАН 14 ОКТЯБРЬ КЕЧКҲУН СОАТ 20 ГАЧА 13-ТРАМВАЙ ЙУНАЛИШИ ҚАРАКАТИ

БЕКИЛАДИ

13-трамвай йўналиши Пушкин, Новомосковская, Муртазоев, Энгельс кўчалари бўйлаб ва у ёғига ҳар икки йўналишда ўз йўлида давом этади.

Қарақат берк участкада йўловчиларини ташини таъминлаш учун 1, 71-автобус йўналишлари қарақат кучайтирилади.

Маълумотлар олиш учун телефон 33-27-27.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИ.

ТЕАТР

Навоий номидаги ўзбек ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 11/Х да Тоҳир ва Заҳра.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/Х да Курорт.

МУКИМИН НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 11/Х да Хотиннинг эри.

АВРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/Х да Отасининг кизи.

КИНО

11 ОКТЯБРДА Санъат саройи — «ҚОНХҲУР ХУДОЖУЙЛАР» (Гонконг; катта зал — 17, 19, 20.40); «КҲҲНА ЭҲРОМ ХАЗИНАЛАРИ» (Хиндистон, кичик зал — 17, 19.30).

Чайна — «ЎЗ КУЧИМ ВИЛАН» (16, 18.30, 21.00).

Восток — «СЕВГИ ЭҲРОМИ» (16, 18.30, 21.00).

Лисунов номли — «ФАЗОДАГИ ТУС-ТУПОЛОН» (тоқ соатларда).

Нунус — «ЎЗ КУЧИМ ВИЛАН» (16, 18.30, 20.45).

Москва — «ПРОКУРОР УЧУН СОВГА» (тоқ соатларда).

ВЛКСМ 30 йиллиги номли — «ҚОНДОШ АКА-УКАЛАР» (жуфт соатларда).

Тошкент Советининг 50 йиллиги номли — «ФИДОНИ» (15, 17.00); «ҲАҚҲҲИЛИКНИНГ АЧЧИК МЕВАСИ» (21.00).

Ўзбекистон ССР Телекўрсатувлар ва радиозаштиришлар давлат комитетининг чет мажлиқатчиларга РАДИОЗАШИТИРИШЛАР ТАХРИРИЯТИ ДИКТОР

БҮШ ЛАВОЗИМИГА ТАНЛОВ ҚИЛАДИ

Тошкентда прописка қилинган, олий маълумотли, инглиз тилини яхши билмайдиган 35 ёшгача бўлган эркаклар таклиф этилади. Қўйидаги манзилга муурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Хоразм кўчаси, 49-уй, чет элларга радиозаштиртириш тахририяти инглиз тилида эшиттиришлар бўлими.

Телефонлар: 33-02-49, 39-96-42.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриятининг Меҳнат Князл Байроқ шахри.

Манзилгоҳимиз: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83. Яншабадан ташқари ҳар нини ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140.390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690, Д — 2201 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Яқинда пойтахтнинг «Юбилейни» Марказий спорт саройида таъкибдо бўйича I Халқаро турнир бўлиб ўтди. Мусобақаларда АҚШ, КХДР, СССР, болгариялик спортчилар иштирок этишди.

Турнирда Иттифоқимиз спортчилари ҳам бўш келишмади. Хамюртинжиз Ботир Маматов 71 килограммгача бўлган ваадада ғолиб бўлди.

СУРАТЛАРДА: халқаро мусобақалардан лавқалар.

А. Мамадинов суратлари.

Ҳар тўғрида

○ Яқин кунларда Японияда кучли зилзила бўлади. Болқонда қириннинг қаттиқ келиши, соғуқ 20 даражагача бўлиши кутилмоқда. Форс кўрфанда хуррезаликнинг олдини олиб бўлмади — Югославиялик башоратчи Небойша Бочевич Белграддаги совет маданият уйида бўлиб ўтган жамоатчилик билан учрашувда яқин ойлар учун ана шундай баъорат қилди.

Белграддан 100 километр шимолдаги Ваянда қишлоқда яшовчи бу киши воқеаларни ва одамлар тақдирини башорат қилиш қобилиятига эга. Ана шундай башоратлар билан йил сайин кўпроқ одамларни ҳайратга солмоқда. У бир неча йилдан буюн Югославияда чиқадиган «Трече око» журналида ўз башоратлари билан қатъийлик келмоқда, уларнинг кўплари содир бўляпти.

Нурнахонларга Германия ва Руминиядаги воқеалар бошланганидан бир йил олдин Берлин деворининг бўлиб ташланишини, Руминияда қоян қўзолган бўлишини айтиб берган эди. Башаридаги башоратчи неча-неча тўйларини, оракич кутилган учрашувларини, йўқолган буюмларини топши йўллариини айтиб берганини, касалликка чалинган қариндошларга ёрдам берганини санаб ўтиш қийин.

Совет маданият уйининг одамлар билан лиқ тўла залдаги учрашувда натта ҳасса ушлаган бу сертабасум, сочлари оқарган киши ҳамма саволларга жавоб қайтарди. Келгуси икки йил ичида инсоният бошқа олам вакиллари билан учрашишини, СССРдаги сиёсий кескинлик 1991 йилнинг майида сусайишини олдиндан айтиб берди. Тез орада дунёда янги хавфли касаллик пайдо бўлишини, бу касаллик қорғоз пул орқали тарқалишини таассуф билан гапирди. Савол берган аёллардан бирига эса учрашувга шовиллиб, ошондада ювусиз идишларини қолдириб келибсиз, деб таъна қилди.

○ Сенегал пойтахтида яшаш хавфи бўлиб қолмоқда. Бандитизм, зуравонлик ва ўғирликнинг авж олганлиги ҳар қандай дакарлиқни доимий даҳшатга солиб турибди, деб ёзади «Солей» газетаси. Бадавлат қишлар соқчиларини ёлдаммоқда. Бироқ, таълим кўрмаган «соқчилар» жиноятни касб қилиб олган кишилар олдида оқиздиради.

Дакардаги вазият шу қадар ташвишлики, дакарликлар бир кўзларин билан ухлайдилар, дейдиган бўлиб қолишди. Ҳар томондан «полиция қайқа қарангиси»... деган гаплар эшитилади. По-

лициячилар эса, техника воситалари ва автомобиль, ҳатто эски автомобил йўқлигидан нолайдилар. Бироқ, харажатлари олиб кетган давлат бюджетига ҳукумат маблагни етишмаяпти. Дакар ҳокими Мамаду Диоп ана шунини ҳисобга олиб, шаҳар маъмурилари жиноятчиликка қарши курашининг ўз режаларини ишлаб чиқарилди, бу режаларини амалга ошириш учун 400 миллион Африка франки йиғилишини эълон қилди.

Яқинда ўрта махсус машина, иккита енгил автомашина ва бошқа турли техник жиҳозларни комиссарнатта топширишга бағишланган маросим шаҳар ҳокимининг сўзи билан иш бир эканлигини тасдиқламоқда. Пойтахт муниципалитетининг ушбу мақсади, деди унинг раҳбари, 125 миллион Африка франки билан баҳоланди ҳамда, Дакар аҳолиси осойишталиги ва хавфсизлигини таъминлаш учун давлат харажатларини тўлдирди.

Ижумхурият икки ишлар вазири Фамаара Ибраима Санья ушбу совгани қабул қилиб олар экан, Сенегалдаги бошқа шаҳарлар муниципалитетларини пойтахт муниципалитетидан намуна олишга чакирди.

○ Бундан 10 йил муқаддам Калькутта яқинида ташкил этилган тимсоҳхона яқинда Хиндистонда ўзига хос рекорд ўрнатди, Фарбий Бенгали штатидаги дарёлларга, бирданга 200 га яқин тимсоҳни қўйиб юборди